

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 4.

Brooklyn, N. Y., Branch—Plymouth, Pa. 26 d. Sausio (January) 1910 m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXV.

Prie Lietuvos kolonizavimo.

Nesenai, butent „Lietuvos“ 53 num. p. Laukis pajudino idėm svarbų klausimą,— apie Lietuvos kolonizavimą,— tai yra apgyvendinimą jos lietuviams, ir neužleidimo į ją sveitimausių, kurie pastaruoju laiku Lietuvoje skverbiiasi. Mums lietuviams amerikiečiams tas klausimas ypač svarbus, nes mes galime labai daugelis grįžti atgal ir sutau sotaus Naujame Sviete centais pirkti ponų išparduodamą žemę. Šiandien nusigyvenusi Lietuvos bajorija, nusibankrutiję senovės didikai, neišstengdami bešilaikyti dvarų ir geriausių ukių, užsitraukia skolas, o paskui kviečia iš gilumos Lenkijos praturtelius ir siulo jiems savo dvarus ir partaria kolonizuoti lenkais Lietuva. Rusai, tą matydami, pyksta ant lenkų, o valdžia, matydama, kaip lietuviai apleidžia savo kraštą, tariasi pirkti dvarus ir dalinti tik rusams. Kada tos dvi tautos pešasi dėl skanaus kepsnio,— lietuviai tyli. Ir kada besieriejančiai lenkai ir rusai savo skvernais užkliudo nosį miegantiems lietuviams, tai šie kniosteli ir pradeda tik burnoti, kam neduoda ramiai miegot...

Ką lietuviai mano tuom tylėjimu susilaukti? Paimkim kad ir amerikiečius lietuviams, ar jie rupinasi savo ir savo vaikų ateičia? Dirba fabrikuose, sutauso šimtus dolerių ir nieko su jais neveikia. Tarsi jie laukia, kada galės tapti Morganais ir Rockefelleriais, Morganų šaly... Argi ir ištikro lietuviai tikisi Amerikoje ant visados apsigyventi ir daugiaus nebegrįžti į savo kraštą,— kur viskas miela, kur giminės, pažįstami, kaimynai, prieteliai,— kur ir vargai daug lengviau pakeliami? Iš tikro, anot p. Laukio, grįžtant į Lietuvą nieko nepralaimės, tik visokius pavojus gyvasčiai ir sveikatai, streikus, bedarbes ir baisiausias šmečklabaimę apie rytojų. Kitų tautų darbininkai, kaip tik sutau po keletą skatikų, tuojau grįžta į savo numylėtą tėvynę, įsitaiso sau kokį gyvenimą, ir laimingai gyvena; ir daug linksmesnis praleidžia naktį po grynų dangumi, daug lengviau pasimirti savo šiaudinėje pastogėje, nekaip čionai nuvargintus—sustingusius sąnarius galasti į vielinių lovų sprendi-

nas. Daug gardesnė savoji duona, nors su dirsemis, nekaip čionai pyragai su sviestu, ar chemiškai sutaisytas kumpis, kuris jau į gerklę nebelenda be alaus gurkšnio...

Lietuviai apsipranta su sunkiausiais ir pavojingiausiais darbais, prirukusiomis ir pripelėjusiomis dirbtuvėmis, sklepa, su kasyklų urvais, kur per keletą metų nustoja sveikatos, neretai ir gyvasties. Šimtai mūsų išeivių tampa nelaimingais su- luošeliais, tampa patys niekam nebereikalingais ir savo šeimynas paveda ant didžiausių vargų. Kodėl rodos lietuviams nesirupinti savo ateičia, kodėl nesistengti grįžti Lietuvoje ir Amerikoje sutausotais centais įsigyti kokį kamputį žemės? Ten dabar labai lengva nusipirkti sau ukį ir laimingai sau gyventi, kaip ponui, su savo šeimyna, be jokių pavojų gyvasčiai ir sveikatai... Daugelis lietuvių Amerikoje turi sutaupe keletą šimtų dolerių, kuriais galėtų pasidaryti sau puikų gyvenimą, sugrįžus Lietuvoje. Bet, kur tau! Sudės į kokio žydėlio „banką“ ir laiko ten, pakol tas nuneša, kaip šuo ant uodegos kelių metų sunkaus triuso uždarbi. Arba, menkai ką suprasdamas apie pramonę (biznį), užsideda sau krautuvę ar smuklę, sukia kaip į sunies gerklę pinigų, tik pasijunta, kad jau kišenės tuščios ir su vypsandiomis kojomis iš prakuriusių čebatų grįžta mūsų tokis „biznierių“ vel į dirbtuvę, nelyginant pavargęs asilas prieš sunkaus vežimo, be vilties išganymo. Ir kas čia kaltas? Nors ir sutaupe per skaičių metų iš menkučio uždarbio keletą kapeikų, bet nežinojo, ką su toms kapeikomis veikt ir kaip jas sunaudot. Kalti mes patys, mūsų tamsumas, kuris klampina mus gilyn ir gilyn.

Pas Amerikos lietuviams ypač išsidirbęs savotiškas skonis doros ir honoro — daugžinojimas, saumylstė, pavydas ir apgavystė, kas labai kenkia lietuvių pasikelimui. Nors ir visai dalyko nesuprantame, bet kito nenorim pasiklaust, pasirodavyt; pas mus da tebėra grynai laukiniškas jausmas, kad klausianties kito nepasirodyti kvailu, „menkai suprantančiu“. Mes užmirštame priedodį, kad „iš kvailo tapti protingu — yra garbė“. Neatme name, kad iš protingo tapti kvailiu — tai gėda. Pas lietuviams toks jau įprotis, kad

vely jis viską prakiš, negu kokio ten „grinoriaus“ pamokinių paklausys. Kiti vel gi stengiasi kaip tik vienas kitam užkenkti, kad koks ten „grinorius“ nesulygintų su „senais amerikais“. O jau apgaut, apsukt, mada tiek toli nužengė, kad tėvas sunni nebegali užsitikėt, brolis broliui; vietą meilės, teisybės ir solidariskumo, užėmė gyvuliška kova už buvį. Ką iško vojai, tai tavo, nors ir marškinus nuo tėvo ar motinos nugaros nuplėsi!... Paveizdan, daugumas sugrįžę iš Amerikos Lietuvoje, su keletu rublių kišenėje, atlošia krutines. Ne beišmano, kaip save pasistatyt rudermėgių brolių akys savo išminčia, turtais ir begėdišku melavimu, pripasakojimais visokių nesuomonių apie aukso kalnus Amerikoje ir ponišką gyvenimą. Rudermėgiai tik žiuri ir traukė pečiais su didžiausiu nusistebėjimu iš tokio pono: buvo iš pupų nevaramas, o kelis metus pabuvęs Amerikoje bra! prisisėmė išminties ir visokių pamokinių, yt koks kunigas. Ir ne vienam tokie amerikoniai sukelia žingeidumą, už pigiausią kainą, išspustija gyvulius ir vaziuoja į tą aukso šalį. Tik vėliaus persitikrina, kad tai buvo bausis melas ir kad jis skaudžiai tapo suvilts. O tas ponas amerikonas, pagirtuok liavęs kelis mėnesius, apvažinėjęs kelias parapijas jieskoddamas turtingų merginų, ar kur užkurioms ant gyvenimo išeit, siuldamas pinigų vežimais, ir matydamas, kad tie rudermėgiai vis gi nepergudų; ant jo siulomų turtų, kurių neturi, išsistūtinus kišenei ir rudermėgių išjuoktas, sprunka atgal į kasyklų urvus ar į dirbtuves; nors gyvenybė ir sveikata butų mielos labai, bet nebėra kas daro! Paziurėkim, ką jis sugrįžęs pasakoja draugams ir pažįstamiems, da net į laikraščius pagarsina apie tėvynės blogumą, kokios ten esą didžiausios kankynės, kaip ten valdžia persekiojanti, kaip ten pinigų nuo jo išvogę, ar kokie juodašimčiai su žandarais atėmę, ir palikę nuogą, vos išsprudęs iš budelių nagų, su vargu beatbėgęs atgal... Ir pripasakos toksai vendrauninkas apie Lietuvą visokių baisenybių, o mūsų laikraščiai gaudantieji sensacijos mielai jas patalpins. Bet kad tokio „didvyrio“ pliauskimai atneša kitiems lietuviams darbininkams bledį, to niekas nepamajslina.

(Užbaiga bus.)

P. D. Papartis.

PERŽVALGA.

* * * *Naujas savaitinis.* Mums rašo, kad Chicagoj pradėsią eiti savaitinis laikraštis „Amerikos Žinios“, leidžiamas Šimkus Brolių. Jis eisias pavidale sąsiuvo iš 8 puslapių vieton mirusio „Erelio“. Redaktorium busias G. B. Raite lis.

* * * „Liet. Ukininke“ p. Vargdienelis nurodo, kaip sunkiai save skriaudžia Lietuvos kaimiečiai, mokėdami valdžiaus viršininkams ne pinigais, bet duodami jiems grūdais piliavą, taip vad. „sipką“. Aatorius pataria — mokėti vien pinigais. Taip ir išpultų. Nei Vakarų Europoje nei Amerikoje jokių piliavų nebėra. Demokratiškose valstybėse urėdninkai turi gaut algas, o ne riebias išmal-das.

* * * *Atbudo!* Naujas mūsų bendras, p. Jocio „Progresas“ įžengiamuoju straipsniu pradėjo varyti lietuviams „pirmyn“. Straipsnį rašo atbudęs juodosios žvaigždės karžygis Bagočius. Jis pradeda nuo boykotavimo trijų laikraščių: „Vien. Liet.“, „Lietuvos“ ir „Tėvynės“, kuriuos anais laikais griausmingai baidė teismu už jo suvytusios „garbės“ nuplėšimą. Prie progos iškelia padangėn savo sėbrus, na ir Atlas Trading kompaniją, su dideliu lozungu: „Visų šalių darbininkai vienykitės — į kooperacijas“, tai yra į Atlas Trading. Žinoma! — progresas. Bet į katrą galą?

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Amerika. Pereitą savaitę da nauja politiška partija užgimė — tai moterų sufragisčių. Pirmasis įsteigiamasis moterų susirinkimas atsibuvo New Yorke, kur bus įkurtas ir sufragečių partijos biuras, garsingajame „Metropolitan Bokšte“. Nauja partija visur tversianti savo šakas ir statysianti rinkimuose kandidatus, kur tik rasis tam tinkančios moteris.

Paskutinę savaitę prasidėjo visuomenėje nuogandus bruzdėjimas prieš mėsos trustą. Daugelyj vietų iškilo boykotai. Gyventojai nebeperka mėsos, pakol neatpigs. New Yorke Grand Jury ketina peržiūrėti trusto veikmenę ir koku — nors budu sutaikinti jį su

visuomene. Vašingtono kongresas savu keliu tardo maisto pabrangimus.

Kongrese pakilo revoliucija prieš prezidentą Taftą. Didžiama užstoja už prašalintą jį miškų užvežtoją Pinchot.

Rusija. Buvo paėjęs gandas, kad Rygos karo teismas pasmerkęs mirtin Joną Paurėną, kurio Amerika neišdavė ir kuris dabar gyvena New Yorke, dirba prie elektrikos. Pasirodė, kad pasmertas ne Jonas Paurėnas, bet kitas panašum vardu — Jonas Paured, įtariamasis žmogžudystėje.

Dumon išnaujo inėšė kairieji atstovai provokacijų klausimą. Anais metais pati valdžia priversta buvo išrišti garsingą Charkovo bombų incidentą. Provokatorius Chozolskis bandė užmesti dėmę ant gelzies darbininkų sąjungos ir įkišė jiems bombas. Susektą, ištirta ir vienok provokatorius nenubausta. Dabar kadetai ir esdekai reikalauja pasakyti, kodėl taip pasiliko. Atstovas Kuznecov pasakė: „Pakol šitaip dalykai stovi, mes negalim but užtikrinti, kad ir Dumos palociuje katras nors iš ministerių neturi savo kišeniuje dinamito.“

Japonija. Čia senai jau traukėsi tardymai cukraus vertėjų. Valdžia pagaliaus sukūšio kalėjiman daugelį pramoninkų. Vos su tuom užbaigė, atsidendė kitas skandalas tarpe „Jurininkų Vaisių Kompanijos“; ji davusi slaptą pašalpa kalėjime uždarytiems klastininkams, su kuriais išvien apgaudinėdavo valdžią ir publiką. Šitan skandalan įtraukia augštos kilmės žmones, net parlamento atstovus. Daugybė kontraktierių ir inžinierių Tokioje jau atsėdo už grotų.

Portugalija. Policija su sekė didelį teroristų suokalbj. Progą davė atsitikimas ties Cascaes, netoli Lizbonos, kur du revoliucionieriai bandė muitinyčioj užslepti dinamito paplaisas bet viena susprogo ir vieną iš jų suplėšė ant vietos. Dėlei to jau suareštuota daug įtariamų teroristų ir kairie kurie buk prisipažinę, kad priklausą į slaptą draugystę, norinčią valdžią išverst. Jos programoj esą pirmučiausiai nužudyti karalių Manuelį.

Anglija. Baigiasi rinkimai į parlamentą. Da nėra

aišku, kas gaus politikoje viršų: ar lordų aristokratija, ar liaudinės partijos, kurios dabar eina išvien prieš lordus. Žinoma tik, kad airiai tautininkai daug sau laimėjo.

IŠ VISUR.

× Žinomas savo brangumu metalas „radium“ eina vis mažyn ir brangyn. Jis labai geras gydymui vėžio, bet nei pacientai nei daktarai negali jo įsitaisyti. Todėl tveriasi piniguočių kuopos, su tikslu uždėti Londone, Berline ir New Yorke radiumo bankus. Už didelius pinigus skolins daktarams tą brangų metalą. Paryžiuje toks bankas jau įsikūrė ir už paskolintą trupinėli radiumo ima nuo ligonies po \$200 ant dienos. Ant nelaimės šituo stebuklingu vaistu maža kas gali naudoties.

× Serbijos duma šiandienel priverstina paliepti apieisti savo kraštą karaliaus sunui Jurgiui, kuris seniau jau buvo nutarta išstremti už nežmoniškas klastas apie ką savo laiku rašėme. Jis važinėsiąs po kitas šalis neva studijuodamas politiką.

× Po visą Franciją ir Šveicariją perėjo dideli lietuš ir audros. Upės iššoko iš krantų ir nunešė daugybę namų. Alledonėje suskydo kalnas ir paskandino purvuose čielą kaimą. Alpų kalnyuose lietus užkirto kelią bureliui amerikonų turistų.

× Vokietijos oralaivinis kas Zeppelinus planuoja dirbti milžinišką oralaivį nešioti keleivius tarpe Hamburgo ir Londono, taigi per Angliškąjį Kanalą — vandeniu. Jo oralaivis busias 984 pedų ilgio, ilgesnis negu milžinas — garlavis „Lusitania“, kuris teturi 790 pedų ilgio. Bet kas svarbiausia — jo oralaivis pakelsias 300 keleiviu!

× Danų mokslinčiai užbaigė peržiurinėjimą paskutinių ir jau tikrųjų Dr. Cooko užrašų iš jo kišeninės knygutės. Ten atradę šiek-tiek kitokias žymes, negu pirmesniuose užrašuos, nusiųtuose iš New Yorke, bet visgi nesimata, kad Cookas butų matęs šiaurės polių. Pagaliaus komisija pradėdanti manyti, jog Cookas nemelavo, bet tiesiog kaippo mažo mokslo vyrukas, apsiriko. Todėl Kopenhageno universitetas da nesiskubį.

siąs atimti nuo Dr. Cooko garbės ženklų, kurį pirmiau jam suteikė.

✕ Konstantinopolyje sudegė Čeragan palocius, kur turkų parlamentas laikė savo posėdžius. Liepsna sunaikino archyvą, svarbiuosius įrašius ir biudžeto apyskaitas. Salip to pats budinkas vertas buvo 16 milijonų dolerių. Ugnies priežastis da neišsiaiškino. Vieni spėja, kad nuo sugedusių žiburių, kiti tvirtina, kad reaktoriai padegė. Prieštaringi turkų kunigai pradėjo kurstyti fanatikus, kad sudegimas parlamento esanti dieviška bausmė prieš jaunatūrikių valdžią. Todėl valdžia kelioliką savo kunigų įkūso kalėjiman.

Iš Lietuvos.

Vilniaus teismo rumai per kelias dienas nagrinėjo taip vadinamos *Vileikos respublikos bylą* už 1905 m. sumišimus. Iš 13 patrauktųjų teisman sausio 1 d. šeši nuteisti 12—8 mėnesiams tvirtovės, 6 išteisinti. Tarp išteisintųjų yra Vilniaus daktaras Andrius Domaševičius. Be to dar prigulėjęs prie tos bylos d-ras Silvanovičius (iš Prienų) nesulaukęs teismo 1908 metais pasimirė.

Suvalkai. Girdėt, jog prokuratorius uždėjo protestą (pasipriešinimą), kad apeliacinės teismas lapkričio 11 d. 09 m. taip vadinamoj pabėgimo iš ligonbučio byloj iš 23 apkaltintųjų 13 išteisino. Pertai dabar gali juos vėl sumiti kalėjiman. Savo keliu ir nuteistieji padavė apeliaciją išrasdami teismo ištarmę neteisinga. Nuteistieji sėdi dabar Varšavoj labai blogose sąlygose, kartu su kriminaliniais, areštantų rubais apvilkti.

N.

Raguva (Kauno gub.) Gruodžio 15 d. žandarai su policistais padarė kratą pas Raguvos mokytoją lietuvį, pasiėmė rankraščius, kelias rusų kalboj knygytes, o ant rytoaus areštavo ir patį mokytoją ir laikė, kol „neišvertė ir neperskaitė rankraščių“. Paleido gruodžio 18 d. vakare. Už ką buvo suėmė — nežinia. Klausinėjo, kur buvęs 1907 ir 1908 metais.

Pažįstamas.

Žagarė, Šiaulių pav. Bijekių dvare (p. Komaro) lapkričio pabaigoje vieno kumiečio pavogė penėtą paršą. Žmogelis tuoj į Gruzdžius nunešė kunigui ant mišų prie šv. Roko 2 ar 3 rb. Paskui nuėjo pas burtininkę — kortmetę ten-pat Gruzdžiuose, tai vėl keletą auksinų apieravojo, bet ir ta tiek tepadėjo; vagies nesusekė. Kiti kumiečiai, besi-sangodami, kad kitam nepavogtų, pasivėlino nueiti kulti į kitą Komaro dvarą, į Jankunus. Čia jų prie darbo nebeprileido, tuojau atstatė, viską užgrėbė ir iš bambalynės išvarė. Neikoks urėdams ir valdytojui Nemėnavičiui rankų bučiavimas nebe padėjo. Eik sau giedodamas:

Varguose gimiau, varguose augau,

Vargios mano dieneles, vargios...

Žizė

Kovarskas (Ukmerg. p.) „Stebuklingas daktaras“. Lapkričio mėn. pabaigoj į Mazelių sodžių buvo atėjęs stebuklingas daktaras; sakėsi, buvęs per rusų su japonais karą prie „lazarieto“, taipgi prie „lazarieto“ buvęs Peterburge, o Ryme išmokęs stebuklingai gydyti. Žmonės tuoj puolėsi su įvairiomis ligomis. Tik neilgai nabagai teko gydyti — tuoj pažino: tai buvęs nuo Kurklių koks — tai paprastas, bet „daug matęs žmogelis“. Kada pažino, tai „daktarui“ butų buvę jau riesta, tik pabėgo. Bet visgi apie 8 rublius iš sodiečių išgriebęs. Tegul bus pamokymas.

G. Pažįstamas.

Joniškis (Šiaulių pav.) Klebonas ragino žmones rašyti sau laikraščius, bet vien katalikiškus. — Dabar, — sako, — svietas taip pasileido, jog be laikraščio negali būti. Visur, sako, plusta visokios bedieviškos knygos ir blogi laikraščiai; iš tų blogų laikraščių jau mums žinomas yra „Lietuvos Ukininkas“. Paskutiniuose numeruose, sako, prirašyta jame daug visokių nesąmonių, tarp kito-ko tai, kad žemė atsiradusi iš garų ir užsidegusi. Matyt, kad ku nigelis arba neskaitė „Liet. Uko“ arba nesuprato. Pasakė dar klebonėlis, kad iš vieno „bogomazninko“, kuris pardavinėja „Liet Ukininką“ ir kitas knygytes, nepirkty nei vienos knygos nei laikraščio, nes jisai platinas bedievybę. Bet žmonelės, tartum ant juoko, dar labiau pradėjo pirkti laikraščius iš to „bogomazninko“ ir greitai laiku išėmė žmogeliui visus laikraščius.

Vakarų Vėjas.

Aleksandropolis pas Kaukazą. Pas mus buvo atvažiuavęs lietuviškas kunigas (gimtinė Kauno gub. Ukmerg. pav.) aprupinti kareivių dvasiškų reikalų. Nors lenkų kareivių tik penkta dalis tiek, kiek lietuvių, bet pamaldos buvo atliekamos daugiausiai lenkiškai, ir pamokslas buvo tik lenkiškai. Prieš einant išpažinties reikėjo nusipirkti nuo kunigo tarno kortelės už 5—10 kapeikų. Be kortelių kunigas nepriima išpažinties. O kadangi kareiviui 10 kap. tai jau didelis pinigas ir kiti neturėjo iško užsimokėti, tai ir liko be išpažinties. — Kareivį visi skriaudžia.

Vincas Kareivis.

(„Liet. Ukin.“)

Vilnius. „Rutos“ bute gruodžio 16—29 d. buvo paskutinė M. Biržiškos paskaita. Paduodame jos turinį kiek plačiau negu buvo skaityta, nes dėlėi laiko stokos skaitytojas negalėjo visko išpasakoti. Paskaita turėjo apimti peržvalgą lietuvių literatūros Vilniaus universitetaž uždarius, ligi lenkmečių, t. y. 1832—1864 m.; pabrėžta buvo josios prisikėlimas 1854—1864 m.

Universiteto uždarymas ir administracijos priemonės lenkystei nuslopinti susiaurinę

Lietuvos kultūrinį judėjimą, atsiliepė ir lietuviu raštijos stovyje, bet panaikintosios mokslo įstaigos įtekmė, kuri laiką tebeveikusi: pasirodą buvusių profesorių (Jaroševičės, Danilavičės) ir mokinių (Balinskio, Krašauskio, Jucevičės) lenkų kalba apie Lietuvą raštai, prasidedas systematinis ir lietuvių (žemaičių) kalboje besimokinusiujų universiteto inteligentų darbavimas (Daukantas, Valančius). Jausmo reikalams atsaką Krašauskio, kiek ir Chodzko lenkų kalba raštai. Norbuto, Jucevičės, Krašauskio istorijos ar etnografijos darbai visuomenės karštai esą priimami. Daukanto, Valančiaus Ivinskio ir daugelio kunigų varomas esąs nevien tikybines populiarizacijos darbas; svajojama apie lietuvių akademią. Jų pavyzdį seką kai-kurie Suvalkų ir Vilniaus vyskupijų kunigai (Iatarė, Kitkus, vėliau Brunza, Marcinkas). Daukanto užmegsti buvę ryšiai su Prūsų lietuvmilais, kurių skaitlius didinėjis ir tarp mokslo vyrų (Bopp, Pott, Bohlen, Nesselman, vėliau Schleicher), ir tarp kultūros darbininkų (Kelkis, Kursaitis, Gisevius, Jakobai, Glagau).

1855—1864 m. visuomenės judėjimui Rusijoje sustiprėjus, ir Lietuvoje ypač kultūros darbavimas padidėjęs.

Besiartinant baudžiamų panaikinimui, bajorų visuomenė dar labiau negu Vilniaus universiteto laikais susirupinusi „chlopų“ likimų. Palaikiusi Akelaičio, Valančiaus, Ivinskio kultūrinis ir literatūrinis sumanymus, jį vis dėlto nužūrėdavusi juose „chlopomanus“, turinčius „demagoginius“ tikslus. Neperdaug teatsidėjusi ir besimokinančiaja jaunuomene, kurios tarpe buvę ir „chlopomanų“; Maskvos studentai (Koncevičė, Lipštas) lietuvių kalboje rengę populiarizaciją. Valančiaus, Ivinskio, Akelaičio, Dovidaičio ir kitų knygelės pasklydę po žmones, tarp kurių noliai buvusi platinama blaivybė. Valančius, Ivinskis rupinėjis žmonės įkurti. Lietuvių kalba užsiinteresavę dvarininkai, kunigai ir kiti; pgararsėję Akelaitis, Mikuckis, gan plačiai buvę žinomi Kantrimo, Uvainiaus, K. Nezabitauskio vardai, žodynus ir dainynus rengę Ugianskis, Juškai.

Po 25 m. tylos atsiliepusi lietuvių poezija — Azukalnis, Alekna, Želvys, Jasaitis, Praniaucykė... Visus juos toli pralenkęs didžiausias mūsų naujosios gadinės poetas — Baronas (Baranauskis). Lenkų kalboje Lietuvą ir lietuvius aprašęs Kondratavičia.

Žemaičiai, kurie pirmiau veik vieni bedirbo lietuvių literatūroje, vis dažniau sutikdavę konkurentus Augš-taičių inteligentuose. Augš-taičiai purtęsis (Ugianskis).

Lietuvos gyvenime ir spaudoje krutėte krutėję 1863 m. sukilimas, kuriuo užsibaigęs bajorų judėjimas, permainingas netik bajorijos, bet ir muzikinės inteligentijos kultūros darbavimosi sąlygas.

Spindulys naujas savaitinis laikraštis, pradėjo eiti iš Seinų. Tai tikras „Saltinio“ kudukis, tik mažesnis. Skirtumas tas, kad „Spindulys“, bent jo No. 1, dar nepiktodžiauja nei ant „L. Ukininko“, nei ant „L. Žinių“, nei ant bedievių. Tasai laikraštėlis gali but naudingas, ypač mažiau apšviestiems lietuviams. Kaina 1 rub. 50 kap. Adresas: Seinai, Suvalkų gub. „Spindulys“.

(„Liet. Žinios“.)

Lydoje Vilniaus apygardos teismo išvaziuojamoji sesija svarstė šiomis dienomis pargarsėjusią kitą kart kun. St. Stakeles bylą dėlėi jo apmušimo Binekainiuose. Mušėikos nuteisti dviem savaitėm kalėjimo ir turėsią išmokėti kun. Stakelei 100 rublių už suplėšytasias drapanas.

Ilgas amžius. Turgelių parapijoje, Vilniaus apskrities, šiuo mėnesiu pasimirė Agote Barkauskienė, išgyvenusi... 128 metus ir 10 dienų. Suskaičyta sulgy metriku. Paliko našlaičiuką — sunelį... 100 su viršum metų. Retas atsitikimas.

Miškus parduoda. „S-Z. Tel.“ praneša, kad subruzdopardavinėti savo miškus: 1) grafas Kaizerlingas iš Joniško (Šiaulių ap.), kuris beveik visus savo miškus nuvaręs užsienin; jo miškus kertą atgabenti iš Rusijos darbininkai; 2) Jurdaičių (Šiaulių ap.) Komaras pardavęs užsieniu taip-pat daugiau, kaip 7.000 kelmų; jo miškus kerta taip-pat iš kitur atėję darbininkai.

Žemininkų įstaigų nebus Lietuvoje. „Birž. Vied.“ praneša, kad paskutiniajame ministerių tarybos posėdyje buvęs galutiniai aptartas ir priimtas sumanymas apie žemininkų įstaigas vadinamoms vakarų gubernijoms, kuris busias įneštas V. Dumon patvirtinti. Sutarta tikta, kad žemininkų įstaigos įvedamos ne į visas devynias, kaip pirmiau buvo manoma, bet tik į šešias vakarų gubernijas. Apenktos Vilniaus, Kauno ir Gardindino gubernijos; mat, tose gubernijose, ypač pirmosiose dvejose, įvedus žemininkų įstaigas, rusai pasilikty, girdi, mažumoje. Vadinas, ministerių taryba taip nutarė, kaip norėjo „tikrieji rusai“.

Naikina homeopatijos aptiekas. Vyriausiasis medicinos priežiūros komitetas Peterburge nutaręs panaikinti visas esančias Rusijoje homeopatijos aptiekas; homeopatiški vaistai busią pardavinėjami paprastose aptiekose.

Ryga. Gangreit jau mėnuo kaip Rygos miesto ligonbutyje guli žinomas mūsų literatas Kazimieras Puida. Sirgo aklosios žarnos uždegimu. Šiomis dienomis turėjo buti operacija. Nuvažiavo vos gyvas iš skausmo. Duok Dieve pasveikti!

„Rygos Naujienas“ apsiėmė redaguoti Juozas Pleiryš.

(„Viltis“)

IŠ AMERIKOS

Miljonierius kalėjiman. I Leavenworth, Kansas, federalinį pataisos namą atvežė milijonierių John Walsh, Chicagos bankininką, nuteistą penkeriems metams už išaikvojamą pinigų krizio metais. Walsh gavo vardą „No. 6861“. „Pasitaisęs“, jei da išeis, vistiek nebeilgai gaus gyvent, nes jau dabar yra 72 metų senukas.

Francuzas padarė gėdą. Los Angeles, Cal. šią savaitę užsibaigė oralaivinkų lenktynės. Francuzas Paulhan pralenkė amerikoną Curtiss ir kitus. Jis pakilo į 1069 pėdų augščio ir nuskrido suviršum pusę mylios ant Ramaus Vandenyuo. Amerikonai ypač bandė mētyti iš oralaivių bombas į celių, bet nepataikė.

Rockefelleris įbaidytas. Milijardieriaus Rockefellerio dvaras Pocantico viršukalniuose tapo apstatytas kieta sargyba. Mat neseniai paėjo gandas, kad ant Rockefellerio gyvasties esąs rengiamas suokalbis. Kaip tyčia dabar per kelis sykus norėjo įsiveržti pas senyvą piniguočių kazi-koks ponelis, kuris save vadina grafu de Vries. Jis sakosi esąs atvykęs iš Hollandijos ir noris Rockefellerį prikalbinti, kad duotų pinigų išdziovinimui Hollandijojei Zuyder Zee pelkynų, kurie esą pavirstų į plotas derlingų laukų sodams ir namams. Bet sargyba vaiko grafą nuo Rockefellerio namų.

Naujas Edisono išradimas. Garsus išradėjas, Tomas Edison bandas naują elektros srityj išradimą, kuris žada padaryti sensaciją. Tai yra baterija, kuri galima pritaikinti prieš strikarių ir oralaivių. Ji suksianti oralaivius, o strikariams jokių vielų nebereiksia. Jei bandymai nuseseks, tai pirmiausi tokia strikarių sistema busianti įvesta Philadelphiajoje.

Baisus gaisras. Philadelphiajoje ant Chancellor ir So. American gatvių sudegė jekučių dirbtuvė ir prazuvo liepsnose 4 mergaitės, vienas vyriskas. Daugybė apdegusių ir susižeidusių šokant per langus nuo 4-to augšto. Išbėgiai buvo geri, bet liepsna akiesmirkniu apėmė visą augštą, nei išbėgt nebebuvo kada. Spėja, kad tyčiomis padegta.

Keistas paprotis mat ką padarė. Ogdensburgė vieną moteriškę atvežė bėmirstančią ligonbutin. Jieškota priežasties, kas kenkia, ir nuspėta, kad kliaudis yra viduriuos. Daktarai ėmė pumpuoti ir išvarė iš pilvo gniužtą suveltų plaukų nuo pusketvirto svoro. Da ne viskas. Plaukuose buvo daug spilkučių ir adatėlių. Ligonė prisizino kramtydavusi savo išskuotus plaukus, laikydavusi dantyse spilkas, ką retkarčiais nejučioms ir nurydavusi. — Atsargiai su laikymu dantyse visokių daiktų!

Įdomus bojkotas. Cleveland, O. visuomenė nutarė streikuoti prieš mėsos trustą ir pasirinko įdomų būdą — prižadėdami per 30 dienų nevalgy

ti mėsos, jei neupigs. Prie to streikuoja ir mėsinyčių darbininkai. Jau keletas firmų nubankrutinę, o kitos „pork-čiapa“ nuleidę nuo 19 centų į 17. Paskutiniu laiku da 20,000 miestelėnų pasirašę nevalgyti mėsos per mėnesį.

Kiek Amerikoje laikraščiu. Suskaičyta, kad Jungtiniuose Valstėiuose yra 21,504 įvairios rūšies laikraščiu. Iš tų: 2553 dienraščių, 13,913 savaitraščių, 5436 žurnalų (magazinų). Mėnesiniai ir savaitiniai pagal pakraipos šiaip skaidosi: 788 religiški, 313 įvairių draugijų ir masoniškų brolijų organai, 240 žemdirbystės, 195 medicinos, 167 darbinikiški, 165 pirklybos, 161 gyvulių auginimui, 149 švietimosi įstaigų organai, 122 apšvietos, 106 afrikiečių reikalams, 87 literatūros, 82 sportams, 78 apdraudų kompanijoms, 78 maufakturai, 66 blaivybei, 65 gelžies išdarbioms, 64 advokatai, 62 kasyklų reikalams, 61 jaunuomenei, 60 mokslui, 54 muzikai ir dramai, 53 architekturai, 48 hortikultura (kvietkų auginimui), 47 keleivijai ir transportacijai, 45 vaistininkijai, 42 inžinerijai, 41 draugijai, 39 gelžkeliams, 35 automobiliams, 32 galanterijai, 32 namų statymui ir imigracijai, 30 auginimui veislių, 30 groserijai, 29 sanitarijai ir higienai, 29 odų išdirbystei, 29 poperijai, 28 madoms, 25 namų žvėreliams, 25 anglims, 25 elektrybei, 24 miškams, 23 istorijai ir biografijai, 23 pienuininkystei, 22 reklamai, 22 dekoracijinei dailei, 20 rakan-dams, 20 ledui, 19 knygomis, 19 mėsininkijai, 18 humorui, 18 militarizmui, 18 rubų siu-vejystei, 17 plytų išdarbijai, 16 vilnai ir medvilnei, 15 arkliams, 14 fotografijai, 13 policijai, 13 jureivijai, 13 audinyčioms, 12 staliorystei, 11 jubilerijai (auksorystei), 11 cukrui ir ryžiams, 11 labdarybei, 10 kurtiems, nebyliams ir akliams, 10 kepykloms, 8 eksportacijai, 8 saldumynų išdarbi-jai.

Svetimos šalys laikraščiu turi daug mažiau. Taip, Anglija 9,500, Vokietija 8,049, Francija 6,681 Austro-Vengrija 2,958, Italija 2,757, Azija (be japonų) 1,000, Šveicarija 1,005, Japonija 1,000, Ispanija 1,000, Rusija 1,000, Australija 1000, Hollandija 980, Belgija 956, Graikija 130 įvairios tautelės sykiu 1000. Viso ant svieta esą apie 60,000 laikraščių, kurių didesnė pusė anglų kalboj.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

Seattle, Wash.

Sausio 1 d. šio tolimo kampelio neskaitylingas burelis lietuvių turėjo savo balių, surengtą per D. L. K. Gedemino dr-stę. Žmonių buvo apie 50. Baliaus, šokiai, lakiojanti žingunė, tai viskas ką mes da įstengiamė. Išpradžių gražiai linksminomės, bet paskui jau ir per daug „nusilaizēm“... Pas mus prie alučio moteris neapsileidžia vyrais. Taip ir šiame baliuj, viena moterėlė

taip nusivarė, kad nebegalėjo eiti, ir atsigulė. Pašaukta daktaras, kuris šiek-tiek atgaivinęs, paėmė 4 dol.

Laikraščių nelabai skaitom. Ateina vos keli egz. „Lietuvos“, „Vien. Liet.“ ir rodos po 1 „Keleivio“ ir „Kovos“. Žmonės praleidžia laiką smuklėse.

M. J. Baltrušaitis.

New Britain, Conn.

(Nuo mūsų korespondento.)

Vietinė Apšvietos Dr-stė savo met. susirinkime 5 d. sausio paskyrė \$10 dapirkimui naujų knygų ir išrinko naują valdybą. Linkėtina, kad nauja valdyba daugiau pasidarbų. Prie senosios apšvietos reikalai buvo jau pamaišyti baliais: penki metai suėjo ir nesurengė da nei vieno prakalbu, teatro, prelekcijų... O konstitucijos lapeliai piešia taip gražius mirius!

Chicago, Ill.

Penkios vietinės TMD. kp. sausio 1 d. parengė antrą metinį viešą vakarą, kurio didesnė beveik dalis buvo paskirta kun. K. Jaunio paminejimui — supažindinimui publikos su tojo mokslinčiaus-kalbotyrio gyvenimu ir darbais. West Side jaunimas, prisidėjęs T. M. D. pirmininkui Balevičiui ir artistui Šileikai, gražiai išpuošė tam vakarui salę. Kalbas laikė Balevičius ir Juška. Žmonių susirinko suvirš 300, nežiurint kad tą vakarą Chicagoje buvo net 5 baliai! Įėjimas buvo tik 15 c. ir kiekvienas gavo dovanų Jaunio paveikslėlį. Jaunio portretą žadama leisti ant lioterijų.

M. B.

Schenectady, N. Y.

Pas mus buvo didelis lokomotivų dirbtuvėje streikas. Traukėsi 6 savaites ir darbininkai laimėjo.

Čia atsitiko žingeidi byla. Vienas dirbtuvės boselis, Frank Bascombe, nepasitenkindamas, kad gauna algos po \$10 ant dienos, įprato iminėti nuo darbininkų kyšius. Ten dirba daugiausia lietuviai. Vienas lietuvis norėdamas gaut savo draugams darbą, davė boseliui \$35. Šis paėmė pinigų ir nei davė darbo, nei pinigų gražino. Sykį vienas, ką pinigų davė, Mikas Venšneideris, rado boselį-saliuene, kur šis mėgdavo ateit ir pasipinigt aut bei nuo mulkių išsigert. Užvirė darbininkui kraujas ir šovė iš revolverio boselį, bet nepataikė. Šovėją tuojaus suėmė ir nugabeno policijos nuovadon. Lėšiamo žmogeliui, kol išspainiojo \$100 dol., advokatui \$50 ir pabaudos \$50. Vienok kompanija godų boselį vis gi atstatė iš vietos. Lietuvis buvo biednas, neturėjo kuom bylos išmokėt, todėl sumanė darbininkai parinkti jam aukų.

A. Nevėžis.

New Britain, Conn.

(Nuo savo korespondento.)

Cionai lenkų laikraščio „Przewodnik Katolicki“ spaustuvėje atsitiko gana juokin gas prietikis. Buvo taip: Kunigas Bujanovskis, vietinių lenkų prablaščius, kuris užlaido augščiaus minėtą spaustuvę, labai niekina sau nepatin-

kamas draugystes, tarp kitų labiausiai jam nepatinkantį t. v., „Gniazdo Sokoly“, kuris čia ne seniausia gyvuoja. Tad kunigas sumanė įdėti į savo laikraštį kokį tai paveikslą su pajukiančia pasarga apačioj Bet darbininkai, suprantantie, kad tas kunigo darbas nėra dailus, mašinai einant į kišo kokį tai daiktą, kursai sulaužė tą paveikslą, tokiu būdu išėjo gana daug egzempliorių su tuščia vieta, po kuria riogsojo tik patėmijimas; negreit tą užmatė kun. Bujanovskis, sulaikė mašiną ir į tą vietą įdėjo paveikslėlį satyros: „Protinas ir kvailys“. Tokiu būdu išėjo trijų rušių numeriai. Be to keletas jo tikrųjų tarnų apleido spaustuvę ir žada leisti kitą laikraštį. Už ne apkentimą laisvesnių draugysčių, kunigėlis gaus karčių pipirų.

Lietuvių pobažnytinėje salėj buvo vaikams egliukė, bet tvarkos jokios nebuvo; kažkodėl nei lietuvių vaikų mokytojas tą vakarą nepasirodė.

Philadelphia, Pa.

Sausio 10-tą d. ant South st., „Standard“ teatre buvo sulošta 5-kių veiksmy drama — „Mindaugis“. To lošimo rengėjais buvo Liet. Laisvės Klubas, kurio keletas mėnesių atgal buvo parengta „Živile“. Apie lošimą, galima pasakyti, kad nusisekė. Aktoriai roles atliko geriausiai: Aldonos — A. Velykiūtė, Ragnytės — Mankuvienė; kiti — gi ir pušetinai suloše. Prie lošimo daug pagelbėjo scena-dekoracijos, nes buvo paimta teatro namas, taip gi ir kostiumai, taip kad viskas atsakė lošimui. Už tą viską vertas garbės žodis rengėjams, ką nesigailėjo nusamdyt gerą vietą.

Negalima nutylėt nepakritikavus mūsų publikos, kuri lošimo laiku nemokėjo tinkamai užsilaikyti ir išsireikšti: tarpais, kur svarbiausiam veikime, publika juokiasi ar ba rankomis ploja, o to visai nereikėtų. Dalykas gal tame, kad iš publikos maža-kas susipažinęs su paties lošimo tema. Girdi tik, kad „Mindaugis“. Bet kas tas „Mindaugis“? — težino tik tie, ką susipažinę su Lietuvos istorija. Užtai visuomet butų geriausia, kad pirm lošimo, publikai perstatytų paties veikalo siužetą-turinį, kad publika iš anksto jau numanytų, kas čia bus lošta.

Bet visas rengimas gerai nusisekė, ačiu veikėjams. Lauksime daugiau ką-nors didesnio parengiant.

Pastaruoju laiku Philadelphia atsilankė drutuolis A. Kandrotas su kompanija. Šie keliauninkai ir gi nemažai publikos sutraukė. Iš to matyt, kad lietuviai tokiems keliauninkams sympatizuoja. p. A. Kundrota parodė savo stiprumą-črutumą; prie to buvo du akrobatai ir du muzikai, vienas ant smuiko, kits ant piano. Ant smuiko gerai griežė; ant piano nekaip. Daugelis žmonių tikėjosi išgirsti „lakštینگalą“ (— aš ir gi tik delto nuėjau), bet ant nelaimės, gal iš priežasties žiemos, neatlėkė!..

J. J-nas.

New Britain, Conn.

(Nuo mūsų korespondento.)

Agitacija. Mūsų klebonas sausio 2-ros nedėdienij susimslijo nurodyt „mieliems klausytojams“ ant pradžios metų, koks laikraštis verta užsirašyti, ir štai ėmė pasakoti, kad Amerikoje laikraščio nėra gero nei vieno, išskiriant Wilkes Barrių „Draugą“. Lietuvoje esą gerų laikraščių; tas paeina mat nuo tenykščių žmonių, nes jie, kaip tik pamatą, kad laikraštys buna pamazgos, tuoj ir nebeskaitė; delto esą ten ir veisiasi tik geri laikraščiai (šia paminėjo „Viltį“, „Saltinį“, „Vienybę“, „Draugiją“, „Rygos Garsą“ ir kitus). „Vilniaus Žinios“ esą ėjo kasdien, bet „kaip pradėjo talpinti biurybes, sakau, — pamazgas, tai skaitytojai jiems tas pamazgas už kalnieriaus supylė (tai yra neprenumeravo). Tai, girdi, tada prašė už redaktorių gero tėvynainio kun. Tumo; kai tik jis pradėjo leisti, tada vėl skaitytojai tukstančiais pribuvo; tada, girdi, bedieviai pamatę, kad jau gerai dienraštis stovi, pavarė kun Tumą šalin ir vėl pradėjo saviškai biurybę platinti; per tai ir vėl „Viln. Žin.“ žluogo. Todėl mėš, amerikiečiai, kurie turime gerą laikraštį „Draugą“, į kurį rašo apmokamas po \$5 savaitėje Ksaveras Sakalauskas (Vanagėlis), — užsirašykime jį nuo pradžios metų, — taip užbaigė klebonas savo agitaciją.

Šitą jo pasaką perrašau žodis-žodim delto, kad man da pirmą sykį tenka girdėti iš ambonos toksai begėdiškas melas ir altorinis šmeižimas buvusio pirmeivių dienraščio. Melas delto, kad mus klebonas gerai zinó, jog kun. Tumas jau kelinti metai išsijuo-ęs dirba dėl „Vilties“, o bet tukstančių ėmėjų nesutraukia, ką parodo, kad „V.“ vis eina tik tris sykį savaitėje, nors beveik visi kunigai prenumeruoja, agi tuoja už ją. Imkime ir „geruosius“ kitus: „Saltinį“, „Vienybę“, „Draugiją“. Čia ir gi visi kunigai prie jų susipieta, o ar rasime tukstančius prenumeratorių? Kunigėlis, arba meluoja, arba savo klausytojams nori parduot katina už jautį.

Shenandoah, Pa.

Mūsų teatrališka kuopelė, kuri jau 3 metai gyvuoja, sausio 12 d. suloše „Amerika Pirtyj“ ir „Žilė galvon — velnias uodegon“. Lošimas nusisekė. Prie to buvo dainos ir deklamacijos. Ypač visus sujudino viena mergaitė su ilga ir juokinga bei griaudinga deklamacija „iš mainierių gyvenimo“ — vienus pįajukdė, o ne vienai našlei ir karštą ašarą ištraukė. Publikos buvo apščiai ir visa likosi užganėdinta. Neužilgo teatr. kuopa žada pastatyti „Kęstutį“. Lauksime.

Rengiama apvaikščiojimas paminėjimo 40-metinių su kaktuvių lietuvių imigracijos. Pritarė dalyvaut 15-20 draugijų ir kuopų.

Ant 16 vasario rengiama M. Petrausko koncertas.

X.

Wilson, Pa.

Lietuviai čia dirba dujų dirbtuvėj. Darbai taip sunkūs, kad svetimtaučiai nenori lietuvių vieton eit.

Čia yra lietuvių apie 9 vedusių ir 40 viengungių. Trečdalis te-kaito laikraščius. Yra trys draugystės: SLA. kuopa, šv. Jono dr-stė ir TMD. kuopa, kuri pernai spalyje susitvėrė. Lietuviai draugysčių bijosi, kaip velnias kryžian nes jose esą „bedieviškumas“. Ne kaip pasielgia ir „pirmeiviai“ — socialistai, nes toliau smuklės nenuėina.

J. S. Sibiras.

So. Manchester, Conn.

Mėginimas sutverti susišelpimo draugystę nenusisekė Sausio 2 d. buvo sukviesti lietuviai pas A. Zokaitį. Iš 50 žion gyvenančių lietuvių atėjo vos 10; ir tie pradėjo prie durų graibyties, kaip tik buvo praritarta, kad draugystė turės but be bažnytinų pareigų.

Nelabai senai čia atsikraustė iš Waterburio tulas V. Sagevičius. Susipažinęs su A. Bendziuniute išviliojo iš jos 700 dolerių neva krautuvės pirkimui. Mergina patikėjo be jokio raštelio. Paskiaus Sagevičius pinigų užsigynė, prisipažindamas tik 100 dol. ėmęs. Policija padare krata, ir rado pas jį \$150, o \$200 užčiupo burnoje. Policistas abu Sagevičium vedė čipen, iš kur uždėjęs kažikam po \$1000 kaucijos, išėjo ir laukia teismo.

Geras pavyzdys, kad be liudininkų neskolint sunkiai sutauptus skatikus.

B. Salaveičikas.

Brooklyn, N. Y.

M. Petrausko koncertas. McCaddin salėn pirmą sykį lietuviai praverė duris — čia jie susirinko pamatyti ir išgirsti dainuojant savo garsingą kompozitorių-dainininką Miką Petrauską, kuris 15 d. sausio davė čia koncertą. Kaip jau zinoma, Petrausko koncertų programa susideda iš rinktinių klasiškų straipsnelių įvairiose kalbose ir liaudinių lietuviškų giesmelių. Iš klasiškų buvo šie: Masseneto „Pensee d'Automne“ (francučiškai), paties Petrausko „Pasakys, Lietuva mylimoji“, Puccini'o — iš „Tosca“: „E lucevan le stelle“ (itališškai), Vagnerio — iš „Lohengrin“: „In fernem Land“ (vokiškai), Pashalovo „Ditiatko“ (rusišškai), Moniuškos „Strašny Dvór“ (lenkiškai), Čaikovskio „By the murmuring stream“, Griego „Pavarelis“. Iš liudinių giesmelių programoje buvo „Vai aš pakirsčiau“ ir „Jojau dieną“, vienok baigianties koncertui ir delnų plojimais po kiek sykių iššaukiamas, p. Petrauskas padainavo 5 ar 6 giesmeles daugiau. Jam pritarė ant piano p. P. Čiurlionis, buvęs New Yorke, o dabar esantis Lawrence prie lietuvių bažnyčios vargonininku, — p. Čiurlionis da ir pats vienas dailiai paskambino Paderevskio menuetą „l'Antique“. Koncertas buvo papildytas da šiais straipsneliais:

P-lė M. Zaliauskiutė vidutiniškai pagriežė ant smuiko: „The Wedding of the Winds“ ir „Hearts and Flowers“.

Aldona Šliupitė-Jankauskienė (daktaras) dailiai paskambino ant piano Bartletto „Grande Polka de Concert“.

Mišrus choras, vedamas p. P. Bukšnaičio, gražiai padainavo: „Sudiev Lietuva“ ir „Linelius roviau“.

„Mildos Choras“ (vienų vyrų), vedamas p. S. Rakausko, gražiai sudainavo viduryj ir ant užbaigos koncerto šias dainas: „Švenčių giesmė“, „Keleivio daina“, serenadą „Žvaigždėlės“ ir „Laba nakt!“

Jeigu kalbėt apie tai, kokį įspudį šis koncertas padarė ant publikos, tai nenuteks pasakyt, kaip paprastai pas mus sakoma: „publiką užganėdino“. Čia jau ne tik „užganėdino“, bet stačiai sugavo publikos širdį ir jausmus, pakelė juos į gražios dainos ir muzikės sritį, ir parodė suspausto lietuviuo sielai, kad ten kur toli yra koki gražuma, ramumas; liaudinės, senai begirdėtos giesmelės (kurios ypač susirinkusius sujudino) atvadinio linksmus ir griaudingus atminimus, kiekvieno saviškai pergyventus po gimtu šiandini stogu... Pirmeivis ir konservatas, laisvamanis ir klierikalas, socialistas ir bepartivis čia atėjo ir, išgirdęs prigimtąjį savo kalbos motiva, ant valandos viską pamiršo, nes į jo sielą prakalbėjo visų mylimos dainos balsas...

Apie delnų plojimą čia nei neminėsiu — tai jau butų per daug paprastas išsireikšimas, nes čia publikos pati širdis artistų-dainininką sveikino ir atidavė dėkingumą, kokį turėjo ir galėjo.

Kada uždainavus „Pavarelių“ Petrauskui tapo nuo „Mildos Choro“ įteiktas puikus radastų buketas, dainininko paties akyse sužibėjo susigriadinimas ir draugiškas atjautimas čia susirinkusiems lietuviams, kurie jį pamylė. Ant bukieto buvo du ilgi kaspiniai, auksinėmis raidėmis išrašyti: „Mildos Choras — M. Petrauskui, 15 sausio, 1910“ ir „Tu sužadina mūsų sielą, todėl gyvuok ir dirbk!“

Publikos susirinko suvirš 500 asmenų, nežiurint, kad tą pačią dieną Brooklynje buvo Amerikos Ukėsų Klubo balius ir Petrinė draugystė turėjo savo vėliavos „pašventimą“. Koncertas nusisekė ne vien iš dailiosios pusės, bet ir iš medžiagiškos, nes, kaip girdėti, padengus visus didelius iškaščius, likę da gryno pelno apie \$200. Čia nors ne vieta, bet negalima susilaikyt nepasijuoktis iš „garsijųj inteligentų“ Chicago, kurie Petrauskui atvažiuojant iš Europos apiešė „Dagyje“ šiokių paveikslą: Petrauskas važiuoja per Atlantį, brooklyniečiai snaudžia, o per jų galvas chicagiečiai — kniopt! ir pasigriebia išskėstomis rankomis Petrauską... Pasigriebė ir... surengdami „Sienapjtę“ neuzdengė nei artisto kaštų! Žinoma, čia aš nemanau chicagiečių papeikt, bet ant jų juoko tik noriu atjuokti dviem priezdžiais: „Neperšokęs per upelį nesakyk — op!“ ir „Tas geriausiai juokiasi, kas juokiasi paskui“... Iš to atžvilgio brooklyniečiai atlaikė save, kaip priguli, be rekvimų ir rankų skėsėiojimo.

Pagrįžtant prie koncerto įspudžių, reikia pridurt, kad šiuo vakaru p. Petrauskas sujudino vietinį jaunimą. Girdėtis, kad šalip esančių dviejų chorų vėl jau tveriasi čiel du: vieną So. Brooklynne organizuoja kokie ten iš Bostono atvykę muzikantai, kitas East New Yorke priemiestyje maišytų balsų kvartetas. Tai da tik keles dienas praleidus po koncertui. O kas toliau!

p. Petrauskas tuojaupleido Brooklyną, nes ant rytojaus davė koncertą Waterburyje, kur girdėtis, taip gi nusisekės. Paskiaus važiuosias į Pensylvaniją, o su juomi važiniesias kokį laiką ir jo kompanijatorius, p. Čiurlionis. Tiek apie atsituvusį, gal da pirmutinį tokios rūšies koncertą pas Brooklynio lietuvius.

Nerukau.

Du Bois, Pa.

Iš bažnyčios skaitykla. Vietiniai lietuviai, prisidėjęs Liet. Nepriugulm. Klubui 20 d. gruodžio atidengė savo skaityklą iš 224 egz. knygų. Skaitykla yra lietuviškoje salėj, ant 818 W. Weber ave. Pirmiau čia buvo bažnyčia, bet kun. Krasnickiui ganant, avjis iškriko ir nebesusirinko. Parapijonams susibuntavojus, vyskupas kunigą atsiėmė ir be tampymosi po teismus sugražino svetainę lietuviams. Naujon skaityklon klubas užsisakė šiuos laikraščius: „Vienybė Lietuvininkų“, „Laisvą Mintį“, „Darb. Viltį“, „Keleivį“ ir „Dilgelės“.

A. Akramavičius.

BARE...

Vakar vakare išlydėjo Marytė Jurgį pro klėties kampą ir pranyko... Ten jiedu sustoję klausėsi besipliauškenančių žuvyčių ir šnekejosi apie ką tai brangų... Po ilgos valandos Marytė norėjo atsiveikinus eiti, bet Jurgutis tarė:

— Dabar aš jus palydėsiu...
 — Ar ne bijosi paskui vėlai grįžt?
 — Ne, Maryte! Juk tu žinai, kad aš ne baugus...
 — Aš žinau, bet...
 Iš palengvo jiedu šnekėdami vėl grįžo ir sugrįžus Marytė atsisėdo ant klėties trepų... Priešais ją stovėjo Jurgutis ir žiurėjo į mėnulio apšviestą jos veidą... Tos žibančios akutės, tarsi dangiškos žvaigždėles spindėjo Jurgiui į veidą...
 — Noriu jau miego... — tarė Marytė.
 — Noriu ir aš... — atsiliepė Jurgis.
 — Kad ne miegas šnekėtu-me ilgai, ilgai...
 — Taip... — pridurė Jurgis.
 Jiedu nutilo taip, kad toli, toli galėjo girdėti šlaite giedančios lakštingalės balsą... Tas balsas jų sielose tvėrė naujus užžavėjančius jausmus...
 — Skirsimės... — prabilo Marytė.

— Taip, bet... dabar, ro-
dos, nesinori skirties...
— Bet kitaip juk ne gali-
ma!...
— But galima da ir kitaip,
bet...
Marytė atsistojo... Ji pra-
sivėrė duris ir jau buvo besi-
skirianti, bet ir Jurgutis įėjo
į klėtį... Jai tas darė įspu-
dį... Jos močia nesykį jai
šnekėdavo, kad tos merginos
negeros, kurios vakare šneka-
si su vaikinu, bet ji dabar nie-
ko ne galėjo padaryt...
Nors da ji nežinojo, kas yra
meilė, bet jos širdis buvo pa-
linkus prie Jurgio... Paskui
ji neiškentus tarė:
— Tu man, Jurguti, bu-
tum geresnis, kad eitum na-
mo.
— Kad eičiau...
— Kitą sykį mudu susie-
sim...
Ji atsigulė ir užmigo...
Ryte mama žiurdama į
Marytę tarė:
— Kur tu buvai vakar?
— Vakari... Neatsimenu...
— O kad išėjai su Jur-
giu?...
— Su Jurgiu! Žinau...
Marytė nutilo ir žiurdė
motinai į akis... Per ją siau-
tė šaltas prakaitas... Moti-
na buvo pikta ir ji visai neuž-
ilgo galėjo gauti į kailį...
Motina vėl sušneko:
— Kur buvote?
— Aš jį palydėjau...
— Palydėjai... Paskui?...
— Jis mane lydėjo atgal...
Vėl Marytė nutilo ir pasi-
ėmus gurbą buvo beeananti į
daržą lapų, bet motina vėl
prabilo:
— Kada judu persisky-
rėt?...
— Aš nežinau...
— Na dabar!.. Tik jau!...
Marytė pradėjo verkti. Ro-
dos jai taip buvo linksma va-
kar šnekėt ir ji nieko pikto
nemanė... Tačiau dabar
taip karčiai atsieina tie vaka-
rykščiai saldieji jausmai...
— Norėjau išaugint tave
dorai, o tu!...
— Juk aš nieko...
— Išpasakok viską, tai ne
mušiu, o jei ne...
— Jis man—ne lydėjo atgal...
— Paskui?...
— Ilgą valandą šnekėjom
ant klėties trepų...
— Paskui?
— Aš įėjau į klėtį ir jis...
Motina užraudo. Jos akys
apšoko ašaroms, visa pradėjo
drebėti iš piktumo. Ant galo
ji tarė:
— Tai jau dabar netekau
tavęs!...
— Kodėl, mama? Juk aš
namiel!...
Motina nusikabino nuo gem-
bės pantį, pasiūnikė į vandenį
ir priėjo prie dukters... Ma-
rytė buvo vienmarškinė... Ji
matė visai prieš akis šlapia
pantį, kuris neužilgo užkris-
jai ant pečių.
— Kaip užsibaigė?— klau-
sė motina.
— Aš užmigau ir pabudu-
si neradau...
— Matai!...
— Na, mamut, juk aš pra-
šiau, kad jis eitų, bet jis...
Bernas parėjo iš kalvės su
noragais ir motina nenorėjo,
kad jis žinotų, apie ką čia ei-
na, todėl nutilo. Marytė pa-

sidarė linksma ir ji jau prisie-
kė savo sieloje daugiau su
Jurgiu nedraugaut... Jai
Jurgio taip buvo gaila, bet ji
atsiminus apie pantį viską tu-
rėjo užmiršti...
22—XII—09.
Sliburis.

Laiškai in Redakcija.

Gerbiamoji Redakcija!
Meldžiu patalpinti į Jūsų
laikraštį šias kelias eilutes.

Užkvietus pributi laikrašti-
ninkų susivaziavimam buvau
pritaręs laiškuose (privatiš-
kai) į „Tėvynės“ ir „V. L.“
redakcijas. Tačiau „Katali-
ko“ ir „Kovos“ redakcijoms
pasipriešinus, kad „nesubren-
dę bendradarbiai dalyvautų
susivaziavime „subrendusių“
redaktorių“ („Kova“ N. 51 ar
52), tą savo pritarimą *atsiimu*,
nenorėdamas išgirsti nuvaziav-
vus į redaktorių ir leidėjų
(tačiau ne laikraštinių) su-
sivaziavimą nesmagumus ir
papeikimą už kišimasi ne į sa-
vo reikalus. Bendradarbiai
mat turi tiesą rašyti, bet netu-
ri tiesą spręsti nieko apie tą
rašymą.

Tik man keista, ką tie re-
daktoriai be bendradarbių ga-
lės tarti, nes laikraščio įtura
daug (jei nedaugiausiai) pri-
klauso nuo bendradarbių.

O gal nekuri „subrendę“
redaktoriai mano, kad nesu-
brendę bendradarbiai turi tei-
sę tik rašyti ir da taip kaip
„subrendusieji“ nori?

K. J. Baronas—Virsnis.
Philadelphia, Pa.

Ką rašė „Kova“, tai tas ne-
svarbu, nes ji pati susivaziav-
imui nepritarė, todėl ji neturi
teisės spręsti nei apie techni-
kąją susivaziavimo pusę. „Ka-
talikas“ ir gi neatstumia nei
gali atstumti nuo dalyvavimo
publicistų, nes tokiu būdu ne-
galėtų dalyvauti nei redaktori-
riai, kurie podraug su bend-
radarbiais turės aptarti laik-
raščių dvasiškąją dalį, suartin-
ti visuomenės organus su jų
rašytojais. Jei tik vieni lei-
dėjai susivaziuotų, tai apie su-
sivaziavimą neprisieitų tiek-
daug šnekėti, nes jis nusismai-
lintų vien ant leidėjų reikalų.
Męs tačiau suprantame, kad
šitas susivaziavimas yra kas-
kita,— kad jis sutvarkys ir
leidėjų reikalus ir aptars abe-
lėn laikraštijos pakėlimą. Taip
rodos suprato ir didžiama re-
daktorių ir visuomenė. Todėl
bendradarbiai, kaip redakci-
jų kuno dalis, kaip tam tikri
iš „savo apylinkių redaktori-
riai“, ne tik galės, bet ir turės
dalyvauti. Jiems ir redaktori-
riams priklauso laikraščio
dvasiškoji dalis, o leidėjams
medžiagiškoji. Kas lytėsis
laikraščio etiką, pakraipą, tu-
rinį, tą geriausiai galės aptar-
ti redaktoriai su bendradar-
biais. Žinoma, jie maža ką
turės prie leidėjų reikalų, jei
bent suteiks patariamąjį balsą.
Savo reikaluose, kas rišasi pi-
niginės dalies, leidėjai patįs
tik galės balsuoti. Taip imant
nėra ko bendradarbiams atsi-
sakinėti nuo dalyvavimo suva-
ziavime. Ką vienas ar kitas

kada pasakė, tai da nėra galu-
tinias žodis. Viskas prigulės
nuo suvaziavimo programos,
kuri da nėra laikraščiuose ap-
skelbta.

Garbi „V. L.“ Redakcija!
Malonėkite paaiškinti: kas
reikia daryt su tokiu nedoru
žmogum, kuris atimineja iš
krasos kitų laiškus ir laikraš-
čius? Tikrai žinoma kas, bet
negalima nusaugot.

Su pagarba
„Vien. Liet.“ skaitytoja.

Pranešti vietiniam krasos
viršininkui, kad jų-ų siuntini-
niai dingsta ir paaiškinti, kad
jųs įtėmyjot paėmėją. Val-
džia kaltininką skaudžiai nu-
baus.

Krasos dėžutė.

A. L. R. Žinotojui:— Ži-
nutėse reikia paduoti tikrai ži-
nant, ar užmuštieji yra lietu-
viai, ir jų vardus. Sužinot ne
sunku, tik reikia sukrust, nu-
vaziuot vienur—kitur pasitei-
raut. Geriausiai net pačioje
darbavietėje; ten noriai pasakys.
Po žinutėmis galima tikra pa-
vardė padėt; jei to nenorint,
tai slapyvardis, bet kuotrum-
piaušis. Tas gražiau skamba.

M. Valindūnai:— Kitą žinu-
tę apie tą patį, kad ir biskį
trumpesnę, jau buvom gavę
pirmiau ir įdejom laikraštini.
Meldžiame parašinti tankiau.
Apie p. Petrausko koncertui
salę pirm laiko nėra ko bar-
ties per laikraštį. Daug ge-
riau ant vietos susižinoti, kad
rengėjai samdytų nuo lietuvių,
jei jie turi tam atsakančias.

J. Sukini:— Del vietos sto-
kos nebespaudiname. Nutari-
mai da ne galutini—nesvarbūs.
Užteks užkvietimo. Meldžia-
me nesivėlinti parašyti po su-
sirinkimui.

J. B.:— „Mūsų gerieji“
butų geras piešinėlis, jeigu
trumpai ir su kokiu nors prak-
tišku išvedimu parašyta, pasak-
kyta, ką tie „mūsų gerieji“
t. yra—nedoriejie vyrai gali
dėl moterų padaryt. Dėlei
moterų dabartinio padėjimo
negalima vien tik vyrus
nupeikti. Reikia nurodyt kas
ir moterims veikti. Niuniavi-
mas ant vyrų nebetinka. Pu-
sė ar net didesnę dalį yra kal-
tas moterų tamsumas, kurį is-
torija ilgai išpirks ir mo-
terės padėjimą sulysis su vy-
ro, ant kiek tas bus iš mokslo
ir gamtos atžvilgių galima.
Bet moteris, nemėtydamos į
vyrus akmenais, turi ir pačios
dirbti darbą, o ne plepėti.

R. Armonui:— Labai no-
rėtum, bet negalim atspau-
dinti. Eilių rašymui reikia
tam tikro įgimto talento.
Tamsta verčiau rašinėkite
trumpas žinutes ir straipsne-
lius. Tas bus naudingiau.

P. Piluckini:— Nenorime
eiti dėl ypatingų kieno reikalų
su laikraščiais į ginčus. Ge-
riausiai pasiūsti pačiam „Ke-
leiviui“ pamokinimą, kad ne-
užpuldinėtų ant tosios ypa-
tos,— jei nekalta.

(Žiur. ant 6 pusl.)

ŠIS--TAS.

Kur senmergių daugiausiai. Anglija —
tai senmergių šalis. Pačioje Anglijoje ir Val-
lijoj iš 1000 moteriškųjų nuo 15 iki 45 metų
amžiaus vos tik 468 yra ištekėjusios. Irlandi-
joj dar blogiau: iš 1000 moteriškųjų yra tik
351 už vyrų. Škotijoje merginos turi geresnį
pasisekimą: iš 1000 — yra 555 ištekėjusios.
Londono paviete ant kiekvieno tukstančio vy-
riškosios lyties gyventojų išeiina 1118 moteriš-
kosios lyties.

Lušnakojis.

**ATSILANKYMAS
IN CHERRY, ILL.**

Po nelaimingam atsitikimui kasyklėse ties
miesteliu Cherry, Ill., kur žuvo suvirš 400 an-
glekasių, vos tik pasklido šis baisusis gandas,
tuoj iš artimesnių ir tolimesnių apylinkių ėmė
važiuoti tukstančiai žmonių, pažiūrėtų tos ne-
laimingos vietos. Nuvykau ir aš — porą sa-
vaičių vėliau po katastrofai. Cherry miestelis
da suvis naujas. Anglių kastynės taip gi nau-
jos, 5-6 metai atgal pradėtos. Iš viršaus išro-
do puikiai įtaisytos. Visi prietaisai iš geležies.
Laikraščiai budavo rašo,— kad čia esą geriau-
siai įtaisytos kastynės ant visos Illinojaus vals-
tybės. Ir tas gali būti tiesa, kad gerai įtaisy-
ta daugiau anglių iškelti ir kompanijai kapita-
lo sukrauti. Bet darbininkams, matoma, jokios
apsaugos nebuvo. Išlikę nuo prazuties tėnykš-
čiai žmonės pasakojo, kad nebuvo kitos skylės
išeit iš—po žemių, kaip tik vienintelė šafta—sky-
lė, kuriaja anglis ir žmonės keldavo laukan.
Vandens kasyklėse suvis neturėta. Tiktai stebė-
tina, kad šieno glėbelis užsidėgė ir nekiek van-
dens nebuvo ugnį užlieti! Malų tvartai buvo
įtaisyti suvis arti šaftos, prie kurių greitai ug-
nelė dasigavo. Nors ugnis platinosi, bet ka-
syklų užveizdos į tai nepaisė ir anglekasiams
visai nedavė žinios, tik anglis viršun kėlė. Tik
kada jau per dumus nebegalėjo dirbti, tuomet
pradėjo žmonės patįs gelbėtis, kas galėdamas
ir kas arčiau prie šaftos skylės buvo. O kiti,
giliau urvuose dirbantys, nieko apie grąsinan-
čią nelaimę nežinojo, todėl ir žuvo 460 darbi-
ninkų. Išlietuvių žuvo 23 žmonės. Jie skirstosi
šiai p:

Vedusių žuvo 12. Jų vardai: Pijus Prū-
saitis, Jonas Bitautas, Kazys Subačius, Matau-
šas Lunas, Petras Bridickas, Jonas Sabrinckas,
Izidorius Lideka, Juozas Raudonius, Povilas
Atkočiunas, J. Sakaitis, A. Vilkaitis, ir Petras
Prusaitis.

Nevedusių žuvo 11—ka: Juozas Tamašaus-
kas, Jonas Bružas, Juozas Rimkus, A. Ado-
mavičius, Pranas Lideka, Juozas Lideka, Do-
mininkas Klikunas, Juozas Rabizas, Petras Jo-
nuška, Juozas Rabizas, Petras Jonuška, Juozas
Šireikas ir Pranas Miseliunas.

Lietuvoj palikę moteris du: J. Sakaitis ir A.
Vilkaitis.

Lietuviškų našlių su našlaičiais randasi
11—ka. Vienuolikta buvo vedusi su lenku J.
Baronu.

Negyvų išimta iš po žemės 13—ka, o 10
tebėra žemėse. Kiek pirm nelaimės lietuvių
išsigelbėjo, ir kiek išviso tose kasyklėse dirbo,
nepatirta.

Išviso išsigelbėjo iš—po žemių, po 8—nių
dienų išbuvimo mainose tamsoje ir nevalgę
20 žmonių. Iškelti ant viršaus 2 numirė. Gy-
vena 18—ka. Tarpe gyvųjų tapę išimti ir 2
lietuviai broliai Subačiai: Jurgis ir Jonas. Su
broliais Subačiais tekę matyties ir valandėlę
kalbėtis. Jurgis Subačius štai ką man papa-
kojo: „Kada ugnis prasidėjo, buvo 12—ta va-
landa, tai yra pusiaudienis. Užveizda (bosas)
ėjo per kasykles priimdinėdamas darbininkų
išdirbtą. laiką iki 1:30 po pietų, na ir nieko
mums apie ugnį nesakė. Tik vėliau pasiju-
tome, kad dumai ant mus užėina ir kaskart
dauginasi. Išeit prieš dumus jau nebuvo gali-
ma. Męs, sako, ėjome į gilesnes skylės. Bet
kada toliau ėjome, sutikome „blackdemą“ (juo-
duosius baisiai smirdančius gazus), o iš užpa-
kalio mus vijosi dumai! Pagaliaus, kada iš
prieškio ir iš užpakalio matēm pavojų, suma-
nėm užsibarikaduoti. Sviesos turėjom nuo

subatos liki panedėliui. Panedėlio vakare jau
visi jautėsi labai silpnais, daugelis jau buvo
parašę atsisveikinimo laiškus, nes tikėjosi kad
greit jau mirsim. Viso buvome 21 žmogus.
Visi tarp savęs atsisveikinome pasibučiavimu,
ir sugulėme, be vilties, kad kada—nors šiame
pasaulij beatsikelsime. Bet vėliaus, netikėtai
atsigavome ir išbuvome gyvi da visą savaitę,
nors jautėmės labai blogai. Gyvais išlikti vis-
tiek nebemįslinome. Valgyt nors neturėjome
ką, bet ir nenorėjome. Gerti, tai labai troško-
me...“ Vėliaus jie pasuko į žinomą jiems
drėgną vietą. Ten su pikiu jie prasikasė 3
duobutes, kur įsisukdavo truputis vandens.
Tuo vandeniu visas burelis gaivinosi palaizy-
dami po lašelį... Liežuviai jų taip išdžiuvę,
kad jie vos galėję juos pajudinti. Pagaliaus
jau buvo taip nusilpę, kad tuli nebegalėjo jau
paeiti. Aštuoni iš jų radosi tvirtesniais, kurie
pasiryžo išgriauti barikadas ir eiti laukan prie
skylės. Kada jie priėjo arčiau skylės, jau pa-
vojingų dumų nebebuvo, ir jie išgirdo šnekant
prie šaftos skylės žmones. Prisiartinę arčiau,
išvydo gulinčius 6 vyrus. Tie šeši tai buvo
išleidę nelaimingųjų gelbėtojai. Jie kaip iš-
leisdavo iš viršaus, taip ir pasilikdavo prie
skylės, o nelaimingųjų jieskot neidavo. Kada
jie pamatė ateinant nelaiminguosius, baisiai
nusigando. Užklausta: ką jūs čia veikiate?
Atsakė: Męs gelbėtojai, bet toliau eiti bijomės.
Girdi, numirtume iš baimės išgirdę urvuose
žmogaus balsą...
Kada iškėlė viršun šituos aštuonius, tai
nuėjo gilumosna paimti ir anų pasilikusių 13-
kos silpnųjų. Bet vienas jau buvo miręs. Iš-
kėlus viršun pirmiausia davė jiems kiekvienam
po didesnę pusę alinuo stiklo degtinės. Jurgis
Subačius sako: „nors tai buvo degtinė, bet aš
geriau ir nesupratau, koks jos skonis: ar tai
vanduo, ar degtinė, ar koksa! kitas skįstimas“.
Toliaus pasakoją išimtieji: „Ant viršaus labai
blogai jautėmės, kada pamatėme, su džiaugsmo
ašaromis prisiartinančius link mūsų; stovėjo
šimtai nelaimingųjų moterų ir mažų vaikelių ir
šauke rėkdami: „Mūsų tėvelio ar nematėte? ar
jį tuoj iškels, ar jis gyvas, ką veikia!“ ir dau-
giaus buvo girdėties visokių klausimų. Neti-
kėtai džiaugsmas pamatyti savuosius mus la-
bai sujudino ir taip nusilpome, kad vos gyvais
jautėmės. O kada išgirdome, kad ta visa ver-
kiančiųjų minia: moters ir vaikeliai yra nelai-
mingais ir laukia savųjų duonos pelnytųjų;
vyrų, tėvų bei brolių, kaip kad ir mūsų laukė,
ir kad mūsų draugų tiek daug gilioose žemės
urvuose liko, mūsų širdis spaudė neapsakomas
liudnumas ir paskutinės ašaros išsiliejo ant mų-
sų suvytusią veidų“...
Mat jie vargšai nežinojo, kad jų tokia
daugybė prazuvo. Jie manė sau, kad tik jie
vieni 21 randasi nelaimės užtikty, o kiti visi
išsigelbėjo... Kitas jaunas vaikinys, J. But-
kus, da štai ką pasakojo. Kada jis paskutinis
spėjo išsigelbėti, bėgdamas per karštus dumus
ir ugnį prie keltuvės, su juomi podraug bėgo
pulkas žmonių link šaftos skylės. Jie susika-
bindavo keletas į daiktą ir krisdavo vaitodami
Kiti kabindamiesi prie jo nudraskė jam net ir
marškinius ir vos—ne—vos ir jis beapsėjo ant
keltuvės užbėgti ir išsikelti viršun. Po juom
jų niekas daugiau neišsikėlė. Visi žuvo ug-
nyje, ar tai karštuose dumuose, ar tai užtroško
be oro. Išsigelbėjo tik augščiau minėti anie 20.
Kaip pasakoją, rasi butų daugiau dar iš-
gelbėta, jei butų rupintasi apie nelaiminguo-
sius, po aptroškimui ugnies. Nors ir radosi
keletas liuosanorių gelbėtojų, bet tie patįs pa-
sirode begėdiškais bailiais: nusileidę žemyn ir
gulėdavo prie šaftos skylės. Vieni bijodavo
išgirsti nelaimingo žmogaus balsą, kiti vėl gi
neikuomet nebuvo kasyklose, bijodavo, kad ak-
mens skeveldra neprislėgtų ir tt. Jeigu esą, bu-
tų kas gerai apmokėję anglekasiams, kurie pri-
pratę po pavojingus urvus landzioti, tai da
daug, girdi, butų nelaimingųjų išėmę gyvais.
Čia iš vienos pusės apsirėikė gyvuliškas ego-
izmas pačių žmonių, kurie be pinigų nei savo
brolio nejo iš prazuties išgelbėti, iš kitos pu-
sės kompanijos žveriškumas, kuri nesiru-
pino nelaimingųjų išėmimu, drebėdama už
savo dolerius... Valstija taip gi kitokios
pagalbos nesuteikė, kaip tik prisiuntė iš Gels-
burg ir Kewanee, Ill. miestų miliciją, privežė
ginkluotų padaužų, kurie tik stumdinėjo nei-
laimingas našles ir našlaičius per keles dienas.

Dabar jau milicijos nebėra. Miestelis turi labai liudną išvaizdą. Kur tik nepasiziūrėsi: matai moteris ir vaikučius einant ar stovint apsiašarėjusius. Ant vienos gatvės, nepamenu vardo, viename name privežta visokių skurlių, suplyšusių batų. Tai nelaimingiems našlaičiams „auka“... Teko man matyti kelias moterėles stovinčias su mažais vaikučiais ir nuo šalčio drebančias prie tų sudraskusių lakmonų ir laukiančius pagalbos. Verkia moters, verkia jų mažiukai. Baisu, baisu! Rodos žmogus, jeigu ištesėtum ir ant tiek butum turtingas, tai visus tuos nelaiminguosius sugelbėtum. Yra tokių žmonių, kurie galėtų pagelbėti tiems nelaimingoms vargdienėliams, bet jų širdis kietos, jų žmonių ašaros nei sielvartai nesuminkštys. Jų širdis akmeninės, užšalę. Jie yra užsidengę žmonių paveikslu, krakadiliai, žmogiški žvėrys. Įėjus man į vieną stabelę, da liudnesnis paveikslas persistatė. Susirinkę kelios nelaimingos lietuvės, verkia, bėdavoja. Vaikučių mažų taip gi burelis su savo mamutėmis. Visi liudni, visi verkia, rauda, savo vargelius skaitlbuoja; išrodo nei gyvos nei mirę žmogystos. Vienos netekusios vyrų, kitos vaikų. Tula Lidekienė, netekusi vyro ir dviejų sunų. Vyrą jau išėmė negyva, o dar abu sunų ir du įnamiai tebėra žemėse. Iš jos griūties pražuvo 5 žmonės. Kiekvienas gali su prasti tos moterėlės padėjimą ir žmogišką širdį turint jai užjausti. Bet randasi žmonių, kurie ir tokioje nelaimėje neužjaučia, ir dar su šėtoniška pašalpa tyčiojasi iš ašarų nelaimingųjų našlių ir našlaičių. p. Lidekienė verkdamas paskojo: „Dieve mano, sako, nežinau kaip aš dar galiu gyva būti tiek daug kentėdama! Kaip mano širdis iš skausmo neplyšta. Kur, sako, tas Dievas ir kur ta teisybė? Kas gal mane biedną siratą suraminti? Kur dar tikėjau suraminimą gauti, išgirsti užuojautos žodelį, sutisau bauriausius keiksmus. Mano vyras, amžiną atilsį! aš, ir vaikeliai visi buvome tikinčiais tvirtais katalikais. Mokejome šventai bažnyčiai duokles per visą gyvenimą, prie jos priklausėme. Likusi nelaiminga, pasiryžau nors savo penėtoją su šventos bažnyčios apeigomis palaidoti. Ką aš išgirdau Spring Valley'ės bažnyčioje iš lietuviško kunigo lupų! Vietoje dvasiško suraminimo, vietoje paguodos, išgirdau keiksmus. Mano vyro lavoną ir kitus du drauge, išvadino „prakeiktais mulais“. Girdi: „štai, goli tris prakeikti mulai. Jau jie prasmirdę, niekam netinka. Juos Dievas pakorojo. Ir visus grieštininkus esą toks pats likimas laukia“... ir kitokiais bauriais žodžiais Kristaus įpedinis koliojo nelaimingųjų lavonus“...

Tai yra geras pavyzdys mūsų broliams tikintiesiems. Pakol gyvas, pakol sveikas, pakol savo sunkams darbo vaisiais storai nusipečiusius kunigus šeri, tai tu esi geras. Bet kaip tik palieki negyvas, nors ir per kitų kaltę gyvasties nustoji, tai tave paskiria pragarui ir velniams, ir iššaukia da „prakeiktais, prasmirdusiais mulais“!...

Stengėmės aš, ir kitas mano draugas, raminti nelaimingus našlaičius ir aiškinome, kad žmonės visur renka auksas pašalpai. Jos verkdamas atsakė: „tai kas, girdi, kad renka? Ir mes žinome, kad renka, bet mes — lietuvės, italės, lenkės, bei slovakės jų negauname.“

Atkočiūnienė parodė gautuosius pašalpos čeverykus. „Štai, girdi, dviejų nedėlių pašalpa — čeverykai be padų“. Ir išties: tie čeverykai padovanota kieno tarsi ant pajuokos, nes jais niekas nebegali avėti. „Ir da apsiavimo, sako, mes turime tam sykiui; bet maisto, tai visai neturime. Anglės, tai, girdi, kai-kuriuos jau ikvaliai sušėlptos, pavalgydintos ir aprėdytos. Bet mus vargšų svetimtaučių nieks nešelpia“...

Broliai lietuviai! Mes kartais buname labai duosųs aukauti įvairiems reikalams: šelpiame revoliucionierius, kankintinius, streikerius, davatkas ir kitokiems tikslams dedame savo centus; ar gi mes neprivalome šiame atsitikime atsižvelgti į nelaimingas našles ir našlaičius ir juos sušelpiti? Reikia, reikia! Nežiurint pažvalgų skirtumo, reikia draugystės, kaip laisvoms, taip lygiai ir bažnytinėms, paskirti iš savo išdų po kelias dešimtis dolerių. Reikia ir pavienioms ypatoms nelaiminguosius našlaičius šelpiti. Aukų priėmimui yra susitvėręs vietinis komitetas, kurio adresas yra

šioks: V. Burba, P. O. Box 107, Spring Valley, Ill.

Man lankanties nelaimės vietoje, šafo būvo aklinai užmurytos relėmis ir cemento, nes ugnis buvo pasididiniusi. Žmonių randasi po žeme da labai daug. Trečiame sluogsnyje esą 151. Taip buvo rasta ant akmens išrašyta: „Mes 151 — mirštame!“ Užrašas buvo rastas įsileidus inspektoriams, kada ugnis sumazėjo. Iš 3-čio jo sluogsnio da nei vienas neišimta. Išimti iš žemės po 8-nių dienų, kurie buvo negyvi, ne galima buvę jau visai pažinti. Bet buvo rasta da ir tik ką mirusių. Vienoj vietoj buvo rasta 35; kai-kurių da ėjo laikrodėliai, kas liudijo, kad vargšai buvo da neseniai pasimirę. Šitie buvo jau įsitaisę ir vedyklę (fana). Pas juos rasta daugybė laiškų prirašyta. Bet jų nei giminėms nei kam kitam neatidavė; net ir laikrodėlius pasilaukė kokios ten komisijos. Šale miestelio kompanija užvedė žuvusiems ir kapines. Bet laidojosi, kur kas norėjo. Kompanijos kapynyne iškasta didelės duobės ir laidojama į daiktą po 20-30 lavonų. Duobės suvis negilios ir pilnos vandens. Vandeningi nelaimingųjų liekanos merkiamos lyg kokios niekiausias išmatos. Užkasama žemėmis labai plona eilute, vos kokius 24 colius, taip kad, kaip Lietuvoje, alkanai šunys lengvai galėtų nelaimingųjų liekanas išsikasti ir išnešioti. Man su draugu bevaikščiojant po kapyną ir begailaujant nelaimingųjų darbininkų likimo, susitikome ir kitus du savo tautiečius. Bet šie mūsų apgailavimams nepritarė. Jie už nelaimingųjų likimą kaltino Dievą, ir sakė: „Taip buvo Dievo duota“. O kad į vandenį laidoja ir taip menkai užkasa, tai jie sakė, vandens tiek daug negalima išgerti, o gilesnes duobes kasti kompanijai daug kaštuosia. Mums šita paaiškinus, jie rusčiai į mus, sužiūrėjo ir pasakė: „Ar tik ne bedieviai, cicilikai ar koki šliuktarniai esate?“ ir skubiai nuo mus atsitolino.
V. Černiauskas.

YR ŠALIS.

Yr šalis, kur girios snaudžia
Uzsimasčiusios giliai,
Tarp jų vėjas užia gaudžia, --
Jojo rauda skamb gailiai....

Yr šalis, kur paukščių daina
Jau nutilus taip senai....
Ten pulkais tik laksto, eina
Draskantieji juodvarniai!

Yr šalis, kur upės teka
Nusidažiusios rausvai;
Ten vargdieniai broliai šneka,
Kad ten bėga: tik kraujai!...

Yr šalis, kur verk mergele
Mylimosios jai širdies....
Brangi yr jai ta vietelė: --
Ten gul laimė praeties....

Yr šalis, kur alpst matutė
Paskutinio jai brangaus;
Per nakteles lyg gegutė
Šauk prie žemės ir dangaus!

Juk ji mažą jį auklėjo, --
Laukė sau jį prieglaudos;
Daug svajojo, daug tikėjo
Ir...dingo ant visados!....

Yr šalis, kur broliai geidžia
Laisvės saulę pamatyt,
Bet tam, kurs jų širdis žeidžia --
Puola rankas tuoj laizyt....

Yr šalis, kur šiaurė siaučia,
Kur engėjai gal gyvuot!
Skriaudų ten nei viens neįaučia --
Vien papratę tik dejuot....

3. IX. 09. *S. Strazdas.*

Kodėl reikia giliai kvėpuoti?

Mūsų gadynė — tai nervų gadynė. Nervų suirimu ir apetito stoka skundžiasi didesnė pusė žmonių. Vienas iš geriausių vaistų yra gilus kvėpavimas. Sykį restauracijoje suėjo dvi moteris ir pradėjo viena kitai aimanuoti, kaip jų vaikai

prastoję nora valgyti ir palikę nervingais. Tą išgirdusi, prie kito stalo sėdžianti moteriškė, tarė: „Prašau, kad aš įsikišiu į tamstų pašneką. Jei jūs man pavelsite, aš pasakysiu, ko jums vaikams reikia. Situacija ypatingai esu užinteresuota, ir patyrusi. Jūs savo vaikų matomai niekadoms nemokinote priguliničiai kvėpuoti. Jie kvėpuoja tik viršutine plaučių dalimi. Jie privalo kvėpuoti iš visos plaučių gilumos ir įtraukti ganėtinai oro ir oxygeno. Aš ilgai gyvenau Indijoje ir tenai studijavau šitą klausimą, kadangi niekur ant svieto niekas taip moksliskai nesilavina kvėpuoti, kaip indusai. Jeigu jūs tą žinotumėt, tai suprastumėt, kad emimas visokių aštrių vaistų sugražinimui apetito, tik sugadina skilvį“.

— Kas tad reikia daryt? — sykiu užklausė abidvi pirmosios motinos, skundusios savo vaikų nusilpnėjimu.

Trečioji moteriškė taip toliau kalbėjo: „Jeigu jūs priverstumėt savo vaikus kasdien lavintis gilaus kvėpavimo, tai jie tuojuos priprastų patįs be liepimo atsakančiai kvėpuoti ir butų liuosi nuo nervingumo ir nenorėjimo valgyt. Atidarykit langą ir tegul traukia per nosis taip giliai, kaip gali. Nereikia baimyties peršalimo. Jie neperšals. Kada žmogus giliai kvėpuoja, tai jo kraujas taip veiklus pasidaro, kad jokios pagėlos nesibijo“.

Moteris išėjo iš restauracijos ir nusipirkė knygą, kurioje mokina giliai kvėpuot. Neilgai laukus jos savo vaikus taip išlavino reguliariško kvėpavimo, kad jie pasidarė raudoni, valgė kiek druti ir pranyko nervingumas. Žmogus greitai pripranta traukti nosimis giliai į save orą ir sujudina savo plaučių veiklumą, tuomi apsisergėdamas nuo didesnės pusės įvairių ligų.

Hygienos žinovai pataria kiekvienam giliai kvėpuoti, kaip paprastam darbininkui, taip ir protu dirbančiam. Nėra geresnio vaisto nuraminimui nervų ir sujudinimui kraujo, kaip pradarius langą ar išėjus ant gatvės laiks nuo laiko po dešimtį sykių giliai traukti per nosis orą ir vėl jį iškvėpuoti. Tą reikia gana tankiai atkartoti. Nei džiova nei kitos plaučių ligos prie tokių žmonių nekibs.

Ne-daktaras.

Kritika ir bibliografija.

Kas skaito rašo — duonos neprašo. Kl. Sk. Elementorius. Vilniuje, 1909.

Tarp visų lietuviškų elementorių pasirodė da vienas, viršuj užvardytas. Techniskai jo nekritikuosim. Ta dalis priklauso pedagogams-mokytojams. Apsidžiaugt reikia tik jo turiniu. Apsčiai surinkta paveikslėlių ir žodžių, spauzdintų ir rašytų. Pridėta gerokas žiupsnelis lengvų skaitymėlių su iliustracijomis. Tinka ne vien vaikams, bet ir suaugusiems, kurie pradeda mokyties skaitymo ir rašymo. Ypatingą atidžią augusieji tegul atkreips ant luobelijų, kur yra sustatyta eilia išaiškinimo naujausių žodžių.

Kratikas.

VIETINES ŽINIOS.

— Pereitą nedėdienį, Taut. Namu salėje p. Menkutis skaitė referatą temoje „Moteris stovis“. Po referatui leista vieši pasikalbėjimai. Publikos buvo suvirš 100 asmenų.

— „Progreso Ratelis“ ateinančią nedėlią, 30 d. sausio laikys savo susirinkimą „Vien Liet.“ ruime, 11 val. iš ryto. Visus sąnarius kviečia pribut.

— Apkalbėjimui imigracijos reikalų atsiabus draugysčių konferencija Taut. Namu salėje, 30 d. sausio, po pietų. Komitetas šiuomi užkviečia visų draugysčių atstovus neužmiršti pribut.

— Ketvergo vakare (27 sausio) Taut. Namu salėje p. Bukšnaitis skaitys referatą ant temos „Stebuklingieji balsai ir pilvakalbsitė“.

— Pereitą subatvakarį McCaddin salėje buvo vaidinta „Živilė“. Nusisekė iš visų pusių. Publikos buvo į 600 asmenų. Grupelė ketina da ir kitur sulošti po apylinkes, jei bus gera proga.

Maksim Gorkij.

Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

— O, vis gi, matyt, tavo žmonės niekas...
— Kodėl? — užklausė įžeistas Klimkovas. Ir, atsidukėsjęs, tarė tyliau:

— Visai ne niekas...

— Mažai tedavė už juos, mažai! U! Juk aš žinau tvarką, manęs neapgausi, ne! Krasavinas vieną revoliucionierių suėmė — šimtą rublių gavo čia, ir iš Peterburgo atsiuntė dar šimtą! Solovjovui — už poniją be pasporto — septynesdešimtis penkių! Matai. O Maklakovas? U! Na, daleiskim, šis gaud tarp advokatų, profesorių, rašytojų; jie vertesni... Jie nėra pavojingi, o gaudyti juos, tur buti sunku...

Jis kalbėjo bepaliovos, Klimkovas buvo užganėdintas iš to jo plepėjimo, jis vaikė iš jo sunkias mintis, užgulusias krutinėje, tartum koks šaltas akmuo.

Atėjo į viešą namą *), Zarubinas šukaujančiu nuolatinio svečio balsu ėmė klausinėti augštą, liesą ir kreivą prižiūrėtoją;

— Lida ar sveika? O — Kapa? Štai, Jevsiejau, turi įeiti į pažintį su Kapa — štai koki mergina! Velnias... Nuo jos tu išmoksi to, ko šimtą metų pragyvenęs be jos nedasizinosi... Na—s, duokite mudviem limonado ir konjako... Visu—pirmu, Jevsiejau, reikia išmesti konjakas su limonadu — tai by šampanas, išsyk pašoksi ant paskutiniųjų... Eina!

— Man vis viena, — atsakė Klimkovas.

Namas buvo, matyt, brangus, ant langų kybojo brangios užlaidos, rakandai atrodė Jevsiejui nepaprastais, gražiai apsirėdžiusios merginos — puikio mis ir neprieinamomis; viskas tas nustebino jį ir jis nusiminė. Glaudėsi tad į kertę, duodamas merginoms kelią, tarsi neužmatydamas jų, ėjo pro šalį jos užgandamos jo kojas savo sijonų padalkomis. Tingiai plaukė daugybė pusiau nuogų kunų, įteptų ir jau sušilusių, sukinėjosi pateptos akys, didelės, bet beveik visos apmirusios ir vienodos, nežiurint į spalvų įvairumą.

— Studentai? — užklausė ruda mergina draugę, drutą brunetę su augšta krutine ir mėlynu kaspinu ant kaklo. Ta kaž-ką sušnabzdėjo jai į ausį, rudoji susiraukė į Jevsiejų, jis atsigrėžė į šalį ir tarė rusčiai Zarubinui:

— Žino, kas mes...
— O kaip gi! Žinoma!... Užtai ir ima užjėimą pusę kainos ir da mokant numeta dvidešimtis penkis nušimčius.

Jevsiejus išgėrė du stiklu šnabzdancio ir gardaus skjštimo, ir nors nepasidarė jam linksmiau, bet užtai viskas jau atrodė vienoda, be įvairumo.

Pas juos, už stalo, atsisėdo dvi merginai, augšta, tvirta Lidi ja ir didelė, sunki Kapitolina. Lidi jos galva buvo nesulyg kuno mažą, kaktą siaura, smaili, dikčiai pirmyn ištumtas pasmakris ir apvali burna su smulkiais, tarsi žuvies, dantimis, akis tamšios ir gudrios; Kapitolina gi atrodė sudėta iš kelių įvairaus didumo kamuolių jos ir išsprogdusios akis taip gi buvo panašios į kamuolius ir drumzdinos, tartum aklos.

Juodas ir nerimastaujās, yt muselė, Zarubinas sukinėjo galvą, judino kojomis, jo laibos rankos bėginėjo ant stalo, jis viską grobstė, čiupinėjo, uostė. Jevsiejus staiga pajuto, kad Zarubinas žadino jame sunkų, buką susierzinimą.

— Niekšas! — mąstė jisai. — Už mano pinigų atvedė man baidyklę, o sau puikią pasirinko.

Ir suprato, kad įniršimas ant Jokubo yra giliau, ne toje priezastyje. Jis įsipylė sau didelę konjako taurę, nurijo ją ir, užspringęs, išžiojo burną, akis vartydamas.

— Dailiai? — sušuko Jokubas.

Merginos prasijuokė, Jevsiejus gi ant valandėlės apjako ir apkurto, tarsi užsnudo.

— Štai, Jevsiejau, Lida, mano tikras draugas, išmintinga ir protinga! — prižadino jį Zarubinas, patraukęs už rankovės. — Kuomet aš užsitarnausiu sau vyriausybės atidžią, aš ją paimsiu iš čia, apsisiesiu ir pristatysiu prie savo pirklisčių darbų... Taip, Lidočka? U!...

— Pagyvėsi va — paregėsi va, — atsakė mergina, palengva pažvelgusi į jį savo, yt iš sviesto padarytomis akimis.

— Ko tu tyli, draugiuk? — storbalsiu užklausė Kapitolina, plodama savo sunkia ranka per petį Jevsiejui.

— Jinai visiems sako — tu, — patėmijo Jokubas.

— Man tas vis vien! — tarė Jevsiejus, nežiurėdamas į merginą ir pasitraukdamas nuo jos į šalį. — Tik pasakyk jai, kad ji man netinka ir te sau eina...

*) Viešais namais vadinasi kekšinyčia, paleistuvių apgyventi namai. — Vert.

(Toliaus bus.)

Mokytojai V. S.: — Straipsnelį per „Liet. Ukin.“ gavome. Nors tas klausimas tiksliau būtų buvęs pakelti „Mokykloje“, tačiau butu mēm ir mēs patalpinę, jei nebutų Tamstos straipsnyje priešgiminių nuomonė ir išmezginėjimo susirišančių arti dalykų. Muštras ir mocijonas arba lavinimas vaikų mokyklose fiziškai neatbukina proto, kaip T-ta išspradzių ginčijate, o paskui net patįs pripažįstate už naudingą. Jis naudingas ir yra. Žinoma, valdžios tikslai yra padaryti gabius kareivius. Tas iš paviršiaus atrodytų negerai. Vienok da yra klausimas: ar šitie išmuštruoti liaudies vaikai ne bus tik apgynėjais savo tėvų nuo kazokų ir armijos užpuolimo ateinančių revoliucijų laikuose? Ar tat ne geriau būtų mokytojų atidžia atkreipus, kad į vaikiukų širdis kvėptų meilę savo kaimo, savo liaudies ir liuosybės? Gal tada muštras, šalip fiziško ir protiško išlavinimo, būtų net geistinas. Sitų savo nuomoniavimų, žinoma, nenorime ištisarai remti.

A. Žekui: Sykj ant visados turime priėmę taisyklę, kad negarsinti aukautojų vardų, jei nėra prie jų pridėta suaukautieji pinigai. Lauksime.

A. Nevėžiui: — Žinutę padaliname į dvi dali. Meldžiama rašinėti taikiau, tik nē taip ilgias. Prie to aiškiau pažymėti: kas, kam ir ką padarė.

J. S. Sibirui: — Eilutės spaudon netinka. Tamista geriau meskite eilių rašymą, nes nesimato vilties, kad taptumėte poetu. Rašykite trumpas žinutes.

ŠPIKUČIAI.

Neįžeisk!
Teta Emilija, senukė negrė, gavo Kalėdų dovaną du maltišku katuku. Parsinešusi namo teiravosi pās kaimynus, kokius duot katukams vardus. Skersai kelio dėdė Eph patarė juos užvardyti: Cook ir Peary. Suzvairavo teta Emilija ir suriko:

— Ei, seni — neįžeisk ne kaltų žverelių: šitie katukai nėra šiaurės katinai!

Per greitai mus tramvajai.

Antorlui knygos „Orō žmogus“ Vebsteriui, prisireikė kedės. Nuėjo pas savo tėvą ir pasiskolinęs kedę nešėsi namon. Ilgai jam prisiejo laukt tramvajaus. Ateina ant galo ir tramvajus. Sedantį vidų, konduktorius pasijuokė:

— Ar ne perdidelis, tamsta, dėl šitos kedės?

— Taip, — atsakė Vebsteris, — belaukdamas jų tramvajaus nesvietiška išaugau.

Nykstantis rašalas.
Į krautuvę įeina senas dženlmenas ir klausia:

— Ar neturit nykstančio rašalo?

— O, taip — atakė parda-
vėjas. — Turbut rašyste mer-
ginai laišką, žadėdami apsi-

vest?
— Tai jau ne: aš noriu pa-
rašyt savo dukterei čekį ant
10,000 dolerių, kaipo vestuvių
dovaną.

Tegyvuoja raugas!

Kun. P. Saurusaitis, „Žvaig-
ždės“ 52-ame nr. pasako pa-
mokslą apie blaivystę ir pra-
deda nuo šių evangelijos žod-
žių: „Panaši yra dangaus ka-
ralystė raugui. Išganytojas
per raugo pajėgą išreiškė Dva-
sios Sventosios galybę“.

Tegyvuoja raugas!

Žinok tvarką.

Namų savininkas įbėga į sa-
vo kuomininko būstą:
— Klausyk, tamsta, ponas
Bedaly, — jau jeigu jūš ant
tiek nebesusivaldot, kad pa-
gimdėt trynučius, tai bent
mokėk taip sutvarkyt, kad
reiktų visi kartu, o ne vienas
po kitam!

**Už pinigus viskas
galima.**

Jaunikis pasigavo savo mer-
ginos mažiausią brolių ir sako:
— Žinai, Baliuk, aš tau
duosiu penktuką, jei tu man
gausi savo sesers žiupsniuką
plaukų

— Na duok man visą kvo-
terį, tai aš paduosiu visą plau-
kų punda, nes žinau kur ji va-
kare pasideda.

Mēs visuomet jieskome vie-
no dalyko: kad mūsų siela
rastų atspindį kitoje sieloj.

„Aušros“ Dr-stės New Yorko-
Brooklyno kuopa, laikys metinį su-
sirinkimą 2 d. vasario, pusė po 7-į
vakare, „Vien. Liet.“ redakcijoj.
Kviečiami visi sąnariai pribut, nes
rinksis viršininkai ir daug svarbių
dalykų bus apsvarstoma. — Nauji
užprašomi prisirašyti.
Vardan kuopos,
Pirm. J. Naujokas.

Pirmas lietuviškas balius.

Jersey City, N. J. parengtas Sz.
Jono draugystės, 2 d. vasario, salė-
je po No. 189 Brunswick str., vaka-
re nuo 7-į. Puikus pasilinksmini-
mas, lekiojanti krasa. Merginos ir
moteris, kurios apturės daugiau
post-karėjų, gaus davanų auksinį
žiedą ir albumą.

Jieškau savo brolio Jono Vainei-
kio. Gyveno 5 metai atgal Pater-
sone, potom Buffalo, ir jau 5 metai
kaip jokios žinios nebeturiu. Paei-
na iš Kauno gub., Šiaulių pav.,
Joniškio parapijos, Skribakių kai-
mo.

Jos. Vaineikis,
58 N. 3-rd str.,
Brooklyn, N. Y.

Reikalauju kriaučiaus gerai mo-
kančio siut ant rankų ir mašinos prie
moterišku kotų. Pirmos klasos
darbas. Arba ir katras nori išmokt
tą darbą, gali pas mane atsisaukt.
Gera mokeskis ir darbas visada.

Mr. William Andziulis,
28 Wells str.,
Hartford, Conn.

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokin-
tis be mokinio (apdaryta) \$1.00.
Vaikų Draugas arba kaip mokinis
skaityti ir rašyti be mokinio 15 c.
Naujas Budas mokinis rašyti be
mokinio..... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundy,
su paveikslais (apdaryta)..... 35 c.
Pinigus siųskit per Money Order
šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Visur gaunamas.
Didelis (38 pusl.) Kl. Sk. elemer-
torius „Kas skaito rašo—duonos ne-
prašo“, su daugybe piešinių (360)
rankos rašto pavyzdžių, rašymo dar-
bų ir su judamąja abėcėle.
Kaina 25 kap., geresnės popieros
30 kap. Sukrauta Vilniuje Šlapel-
ienės ir Zavadzko kuygnyuose.
(g)

Parsiduoda bučernia.

Puikioj lietuvių ir lenkų apgy-
ventoj vietoj, taipgi parsiduoda sy-
kiu ir naminiai rakandai (fornišiai)
už prieinamą kainą. Meldziū pasik-
skubint, o nusipirkę šitą bučernią
nesigailėsit; tai yra kelias į prisagy-
venimą. Priežastis pardavimo greit-
tas išvažiavimas į Lietuvą. Atsi-
šaukit ant šito antrašo:
A. Waznis,
276 Wythe ave.,
Brooklyn, N. Y.
(g)

Prisipažink prie kalčių.

Kiekvienas žmogus, norėda
mas pasitaisyti pirmiausiai tu-
ri prisizinti esąs kaltu. Jis
turi prisipažinti, jog jis negy-
vena taisingai, jog jis praleid-
žia per daug laiko jieškoda-
mas smagumynų, jog jis ne-
paiso savo sveikatos. Sykj
patyręs esąs kaltu, esi ant ke-
lio į pasitaisymą. Tu turi tai-
syti savo kuną. Pradėk tai-
syti gromuliavimo organus.
Paimk bandymui Trinerio
Amerikoninį Kartavynio Eli-
xirą, kuris gali sutvirtinti visą
gromuliavimo įređnę. Jeigu
tavo malimas ne geras, jeigu
turi kokių priklumus prieš ir
po valgiui, jeigu tave erzina
vėmti, jeigu turi galvoskau-

džius, menką apetitą, jeigu esi
greitai nuilstantis, jeigu žudai
svarumą, turi atsidėti ant Tri-
nerio Amerikoninio Kartaus
Vyno Elixiro skubotam pasi-
gydimui. Aptiekose. Jos.
Triner, 1333 - 1339 So. Ash-
land ave., Chicago, Ill.

Daktaras
Aldona Szlupite-Jankauckiene.
apsigyveno po nr. 265 Berry st. prie
Grand st., Brooklyn, N. Y. Gydo viso
kias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Nuo 8—10 ryte.
VALANDOS: Nuo 2—3 po piet.
Nuo 7—9 vakare.
Telęjimas: Greenpoint 8.

Seniausias Lietuvoje lietuvių laikraštis
eina nuo 1905 metų pabaigos
„Lietuvos Ukininkas“

3 rub. metams 1 r. 50k pusmečiui Didžiojoj Lietuvoj.	4 rub. metams 2 rub. pusmečiui Amerikoje.
--	---

1910 metais visiems savo mėmėjams duoda:
52 NN „Lietuvių Ukininko“ kas savaitė po numerį.
26 — „Žemės“ kas dvi savaitės.
18 — „Mokyklos“ kas keturios savaitės.
12 — „Sveikatos“ kas mėnuo po knygutę.
Metiniai mėėjai dar gauna dovanų Kalendariorius 1911, ir išbandymui sėklų.

Kas nori žinoti kas dedasi Lietuvoje ir kitur, kas nori savo gimines ar
pažįstamus pasilikusius Lietuvoje apdovanoti, tenžsako jiems „Lietuvos
Ukininką“, nes „Lietuvos Ukininke“ rašoma apie valsčių, parapijų ir
draugijų reikalus, apie vyriausybės ir Dumos darbus, iš plataus pasaulio
ir kt., buna apysakos, eilės, gamtos ir kitų mokslų straipsniai.
„Mokykla“ užsiima mokyklų, mokymo ir vaikų auklėjimo reikalais.
„Žemeje“ rašoma apie visus žemės ukio reikalus.
„Sveikata“ rupinasi apie visų sveikatą.
Kaina: Lietuvoje (ir Rusijoj) metams 3 rb., pusei metų 1 r. 50 kap.
UŽSIENIUOSE: metams 4 rub., pusei metų 2 rub.
Kas nori „Lietuvos Ukininką“ pamatyti, tepraneša atviru laiškeliu
savo adresą, ir mēs atsijusime.
Kas įsirašys į „Lietuvos Ukininko“ Bendrovės narius ir užsimokės
bent 25 rub., tas gaus „Lietuvos Ukininką“ dyka.
A D R E S A S :
Vilnius, „Lietuvos Ukininko“ Redakcija, Semionovskaja — 10.
(Rašant iš užsienių reikia dar pridėti: RUSSIA-LITHUANIA.
Amerikiečiai gali užsisakyti „Vienybės Lietuvninkų Redakcijoje (Adresas:
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Užsisakyti galima nuo kiekvieno mėnesio pradžios.
Pinigus mēs priimame ir „money orderiais“, tik visuomet
ant „money orderio“ turi but parašyta, keno tie pinigai i.

Jau išėjo iš-po spaudos
„Vienybės Lietuvninku“
KALENDORIUS
1910 metams.

TURINYS:
I. Kalendariaus dalis, mėnesių dienos, šventės, sukaktuvės,
pasninkai, mėnulio atmainos, etc. Saulės ir mėnesio užtemi-
mai. Nuo kokio atsitikimo kelinti metai. Rusijos Imperato-
riškoji Giminė.
II dalis, literatūros skyrius: Studentas — Apie orą.
Vyskupus Merkelis Giedraitis (su paveikslu). Indijos galvočius
Budda. Jovaras — Ant sraunaus upelio (eilės). Žemaitė —
Nelaimingi vaikai. Rymo galvočių mintis. Dainos: Begipu
pas tėvelius ir Ei tu, rutele. Kynų galvočius Konfucijus. Jo-
varas — Kad kartą išauštų ir Draugel! (eilės). Daina: Našlaitė.
Džavo — apysaka iš Turkijos armėnu gyvenimo. Daina: Mer-
gaitė varge. Kynų galvočių mintis. J. Dzenkauskas — Jeigul
ir Vieniūn! (eilės). Kun. A. Vienažinskio dainų ypatybė (su
poeto paveikslu). St. Čupris — Mūsų žemė. L. Vaillionis
— Žemės drebėjimas. Jovaras — Vardo dienoj ir Nužudytas
(eilės). S. M. — Mušis ties Žalgiriu 1410 metais. Kaip seno-
vės rymionis mylėjo savo tėvynę. Didžiųjų žmonių mintis.
Karas. Jovaras — Lietuvos gelei — rožei (eilės). Pigios, stip-
ros ir nebijančios ugnies triobos iš molio ir žabų (su 14 paveik-
slėlių). Veitas — apie džiovą. Dr. Avizonis — Pasigelbėjimas
nelaiminguose atsitikimuose. Ukio kooperacijos. Studentas
— Svarbiausios javų ligos paeinančios nuo grybų. Rusija.
Žmonių švietimas Rusijoje. Kariuomenė. Rusijos biudžetas.
Žemiečių savivaldybė. Lietuvių laikraščiai Lietuvoje ir Ame-
rikoje. Įvairios žinios — Smulkmenos. Apgarsinimai.
Kaina -- 25 centai.

VIENYBES LIETUVNINKU'
skaitytojai
kurie užsimokės už 1910 m.
GAUNA UŽ DYKA.

**„Severos Vaistai visada suteike musu giminei geriausia re-
zultata,“ teip raszo F. Lesnicki iz Claridge, Pa,**

PER TRIS MINUTAS

Ar žinai, kad per tris minutes visas kraujas žmogaus kune pereina per įkštus?
Įkštai apčystina kraują nuo visokiū nečystatu, kurie yra teip nereikalingi kunui
kaip pelenai yra nereikalingi piačui. Sveiki įkštai kas dieną prašalina iš kuno
suviršum 500 gramu nuodų ir suviršum 3 stuopas mizalu. Iš to gali suprasti
kaip svarbus daiktas yra užlaikyti įkštus sveikam stone ir stiprume, o juk ant
to yra geriausias

Severos
Vaistas Inkstam ir Kepenims

Tas vaistas veikia stipriai ant įkstu, gydo jas ir duoda jiem reikalingą stipru-
mą. Ju greitas veiksmas prašalina laužymą kryžiujė, nespakainumą, degimą ir
skaudėjimą prie mizimo, teipgi sutirpsta akmenys pusleje ir paršalina daug ki-
tu nesmagumu.
Reikalauk mūsų knygelės: „Ligos Įkstu ir Kepeniū“ Rasi ją prie kožnos
bonkos šio vaisto.
Ant pardavimo pas aptiekorius. Reikalauk Severos. Neimk kitu.
Jaigu da negavai Kalendariorius ant 1910 m. tai prašyk kad duotu jį.

Prasideda pilve
Didelis skaitlius visokiu ligu prasideda pilve.
Geriausias vaistas ant tokiu pilvo ligu, kuris jas
prigulnėčiai išgydę, yra

Severos Kartavynis Pilvui
Imtas prieš valgį, duoda gerą apetitą, sustiprina
veiksme kepeniu ir reguluoja veiksmė viduriu.
Galima vartoti jį pasekmingai kaipo šeimyniška
gyduolį, nes kiekvienam sustiprina organizmą.
Preke už bonka \$1.00.

Ne apleisk jį!
Jaigu pagavęs šaltį nepaisinsi ant kosulio, tai jis
suteiks tau visą eilę fizišku nesmagumu. Kož-
nas toks apleistas dienas vis artina ir artina bai-
siausią ligą, džiovą. Bet jaigu paskubinsi vartoti

Severos Balsama Plaucziam,
tai galėsi sulaikyti kosulį ir da prašalinsi tą bai-
siausią ligą, džiovą, kuri kitaip tavę griebtu. Tas
vaistas veikia gerai kaip ant gerklės teip ir ant plau-
čiu, ir ant visu kvėpavimo organu.
Preke už bonką 25 ir 50 centų.

Jaigu noretum gauti kokį medikališką parodą sau arba kam iš gimines, tai rašyk į mūsų medikališką ofisą.
Gausi atsakymą tuojas ir parodą dykal.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

GARSUSIS NEW YORKO DAKTARAS

Ferdinand Hartmann M. D.

sako:

Jei sergi, nesikankink, bet pribuk arba parašyk pas mane, aš išgydysiu!

Per 30 metų daktaravęs, tyrinėjęs medicinos mokslą ir gyduolių veikmę, kurios geriausia gydo žmogaus kūną. Pabaigęs universitetą per 20 metų gydė Didžiamjam New Yorke VYRUS IR MOTERIS ir išgydė greitai ir gerai.

10 metų atsidavęs mokslui praktikavojau Paryžiuje, Londone, Berline ir Peterburge, surasdamas naujausias gyduoles išgydymui visokių ligų. Sugrįžęs iš Europos daktarų bendrovė išrinko savo pirmsėdžiū; o dabar užkvičiu sergančius visokioms ligomis, nes paaukauju visa savo mokslą sergantiesiems.

Sveikats mokinsiu kaip užlaikyti sveikatą, o sergančius išgydysiu, nes be sveikatos nėra laimės nė darbininkui nė biznieriui.

PROGRESAS MEDIKALISKAM MOKSLEI

Tik tie daktarai pasekmingai išgydo, kurie tēmija į medicinos mokslo progresą; kurie to nedaro, negali sergančių išgydyti, už tai kad užrašo gyduoles ne naujaisi būdu, nes naujaisi medicinos pagerinimai tokiems daktarams nežinomi ir ar tai jie užmiršo ar nenori žinoti, netēmiantį mokslą, kad

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas pradžia visokių ligų.

NAUJAUSIAS BUDAS PRITAIKYMUI GYDUOLIUI!

Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė. Jei aš pasakysiu, kad galiu tave išgydyti, tai tikrai apturėsi sveikatą.

PASARGA: Sergėkis garsinamų profesoriu, nes tai yra pasamdyti kompanijų šarlatanai kaip ir humbugo Instituto šarlatanai, net numirusį daktarą Kalinsą garsina už savo daktarų profesorių. Žinok gerai, jog geras daktaras niekad už algą nebernaus. Mātant tokias neteisybes, kad apginti nuo apgavikų, tad pagal prašymą draugų daktarų ir žmonių, kuriuos išgydžiau, kad sergantį žinotų kur atrasti tikrą pagalbą sveikatai, apsigarsinau.

APSIMU JUR IŠGYDYTI

nuo reumatizmo, skaudėjimo sąnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų. Užkietėjimą, skaudėjimą ir nedirbimą vidurių. Galvos skausmą, širdies, inkstų, kepenų ir plaučių ligas. Greito pailsimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo, slogų, sveikatos nusilpnėjimo ir vyriskumo. Greito supykimo, Dyspepsijos, neuralgijos bei nervų ligos; taip pat nuo sauzagystės ir iš to įgautų nesveikumo, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, nemigos ir nuo visokių užsikrečiamų kavarieriškų ligų — nudegimo. Taip pat **MOTERŲ** skausmingų ir nereguliariškų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbų ir visokių moteriškų ligų; nepaisykite, kad kiti daktarai jums nepagalbėjo; aš kad apsiimu tai ir išgydysiu šviežias ir užsisenėjusias ligas. Butų geriau, kad iš karto pas mane atsišauktum, pirmiau negu kur kitur; jei ne asabiškai, tai parašyk lietuviškai, nėra skirtumo kur gyveni. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumas savyje, aš suprasiu, iširsiu, duosiu rodą, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra geriausios ir naujausios išradimo, o apturėsit sveikatą, be skirtumo kaip toli gyvenate Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitur. Biednus gydau dovanai!

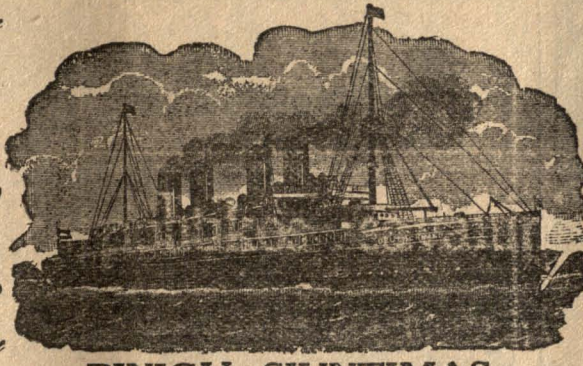
DR. FERDINAND HARTMANN M. D.
218 E. 14-th st., New York City.
I ofisą atelancius, priimu kasdien: nuo 12 iki 5 valandai po pietų.
Sventadieniais nuo 11 iki 1 po pietų.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas

120-124 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

Ofisas

224 E. Main Street.
PLYMOUTH, PA.

PINIGŲ SIUNTIMAS.

Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į krajų savo giminėms arba pažįstamiems — siųsk juos per mūsų ofisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausia nueina.

ŠIFKORTES.

Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų ir kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortei prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tikietus ant geležinkelių galima gauti iš New Yorke į pietines ir ykarines valstijas.

Gyvenanti kituose miestuose taip pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ.

Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas taip pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

224 E. Main Street,
Plymouth, Pa.

Pajeszkamas visada ir visur per kozna

Čystas turkiškas tabakas kuris kvėpimu ramina visus. Paprastai, toki kvapa tur tik brangi cigaretai, kuriu ne koznas gali vartoti. Męs kad ir padarem juos pigesnius, bet visgi tarpe musu rukeju turime daug bagočiu ir geriausiu kritiku tabako—tas aiškiai daveda gerumą

Turkey Red Cigarettes

Tai tik dėl musu tabako puikumo jie buvo parduoti—100 kartu daugiau kaip kokiu kitu—ir tas tik, gerumas tu cigaretu pavėlija mum pardavineti juos dešimts už dešimts centu.

Pilnas Kvapejimo ir Lengvas

TURKEY RED Cigaretai budami pilni puikiausio turkiško kvapo, turi visą sunkumą atimta.

Ju sudejimas duoda puikų, net saldų skanumą—tikrai užganedinantį dumgą.

Prezidentas Suvienytų Valstijų ne randa sau geresnių cigaretų kaip, kurios ir tu gali rukt, Turkey Red Cigarettes.

10c uz 10

Koznam Cigaretu Sztoze

Pirk Baxuka Sziandien

Bandik Viena ir Persitikrink Tu Pats

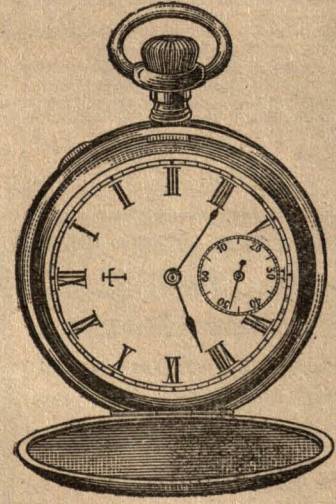
S. ANARGYROS, A Corporation, owned by the AMERICAN TOBACCO CO.

„VIENYBES LIETUVŲ“ AGENTAI.

- W. Sarpalius, Alden, Pa. Baltimore, Md.
- J. Luis, 521 W. Baltimore st.
- P. Glaveckas 635 W. Lombard st.
- Lit. National Library, 646 W. Lombard st. Brooklyn, N. Y.
- E. Fromas, 73 Grand St.
- T. Jarmala, 217 Berry St.
- J. Ambrzejus, 120 Grand St. Cambridgeport, Mass.
- S. Griz, 541 Main St
- P. Bartkevičius, 719 Main st. Chicago, Ill.
- Jos. Valmeris 168 W. 18-th st.
- P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave
- M. M. Juška, 1289 W 22 st. Elisabeth, N. J.
- Dom. Boczkus, 211 1-st St. E. St. Louis, Ill.
- K. J. Baranuskas 452 Collinsville ave Easton, Pa.
- Feliksas Raulynaitis, Box 196 Kenosha, Wis.
- M. K. Petruskas, 918 Gunie st. Montello, Mass.
- B. P. Miškinis, Box 124 Newark, N. J.
- V. Ambrzeyčia, 178 Ferry st. New Britain, Conn.
- M. J. Czeponis, 21 Pleasant St
- J. Mažeika, 28 Connerton st. New York.
- J. M. Danielius, 64 Gansevoort st. Naugatuck, Conn.
- A. Levandauckas. Pittsburg, Pa.
- J. G. Miliauckas, % Union Saving Bank. Seranton, Pa.
- J. Petrikis, 1514 Ross Ave So. Boston, Mass.
- N. Gendrolis, 224 Athens St Turners Falls, Mass.
- K. P. Szimkonis, box 671 Waterbury, Conn.
- J. Zementauckas, 39 W. Porter St. Worcester, Mass.
- Chas. Zemaitis, 45 Ward st.

BROLIAI, PAS SAVO!

Tikras Lietuviškas Dzegormeisteris ir Aukorius

Užlaikau visokių Dzegorėlių, Lenciugėlių, Žiedų.

JOSEPH MITKOS

Grand & Bedford ave., Brooklyn, N. Y. (Naujam Grochowskio name).

COPENHAGEN SNUFF GVARANTUOTA SAVO GERUMU IR TYRUMU.

Męs sutinkam apmainyti ant kostumerių kaštų (pagal mūsų prekes) šį pakelį Copenhagen Tabokos ant bent kokios atmainos mūsų tabokų iki tam tikram laikui, jeigu tik taboką nėra sugadinta išėjus iš mūsų dirbtuvės. Tik pilni pakai bus apmainomi ir mums turi but duota žinia ir gautas nuo mūsų sutikimas pirm išsiuntimo.

COPENHAGEN TABOKA yra padaryta iš geriausių senų gardžiai kvėpiančių tabokos lapų, prie kurių yra pridėta tik tokios dalys, kurios yra pačiam tabake ir tyri kvapsningi ekstraktai. Taboka užlaiko geresnę tabako dalį, karčios ir rugščios tabako dalys yra išmestos. **Copenhagen Taboka yra geriausia pasaulėj kramtymui ir uostymui.**

American Snuff Company

Ši gvarancija yra idėta į kiekvieną pakelį Copenhagen Tabokos. Prirėngimas tabokos yra moksliskas, prilaikytas žmogaus vartojimui. Su tabaku daroma tas pats, kas yra virinimas maistui ir fermentacija vynu. Copenhagen taboka yra vartojama kramtymui. Ji yra sudėta iš mažiausių grudelių, yra stipri ir ilgai skelsia.

Jeigu jūsų apielinkės kraituvės jos neparduoda, męs pasiūysime ant paduotų prekių, apmokėję lėšas į bent kokią vietą Suvienytose Valstijose Copenhagen 5-centinį tabaką.

AMERICAN SNUFF COMPANY, Dept. S., 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.

DR. RICHTER'S

PAIN-EXPELLER

Žmogus jei kankinamas skausmais yra be pagelbos kaip akrotas sudaužytas ant skalu. Ar kenčiate skausmus Romatizmo, Neuralgijos, Užsišaldymo ir t. t. tada pamėginkite porą sykiu sutepti su **PAIN EXPELLERIU**. PASOVENCIZIAIS NAMINIAIS LAISTAIS. Gaunama visose aptiekose už 25 ir 50 c. F. Ad. RICHTER & CO., 215 Pearl st. New York. Dėmykt ant ant dokerlo — zenkle apsaugotina.

ISMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ DOVANAI!

Jei Amerikoje nemoki angliškos kalbos, tai pats žinai, kad esi nebylys.

Bet kiekvienas lietuvis, jei tik nori, gali gerai ir lengvai išmokti DOVANAI. Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiui prikals, prisiunčiant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: „LIETUVŲ“, „VIENYBĖ“ arba „KOVA“ per metus, taip pat garsiąją didelę knygą, verstą iš prancuzų kalbos **Baltramiejaus Naktį**, kurios kaina 75c ir taip pat **Gramatiką-Mokytoją** angliškos kalbos, parašytą visiems gerai žinomo J. LAUKIO. Kaip tik prisiųs 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai dauginęsi ir lietuviai, kaip ir svetimtaučiai, turėtų gramatiką, išmokyti angliską kalbą. „RAISTA“ dar galima gauti, prisiunčiant 1 dol. extra.

J. Naujokas

120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Ant pardavimo

MURINE STUBA.

Labai gražioj, lietuvių apgyventoj vietoj, ant 3 lubų ir sklepas. Mokestis gana prieinama.

Asabiškai ar per laišką kreipkitės prie

Martus Realty Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

(Šita Bendrija Lietuviška).

Iš Europos nuolatos pareina visokiam pasirinkimui knygų rusiškų, mažarusiškų ir lenkiškų; taipgi gražiausių atviriųjų (post-karčių), lietuviškų ir lenkiškų. Pardarinėju ir užrašau laikraščius lietuviškus, lenkiškus ir rusiškus, žianykščius ir iš Europos.

J. MILEVSKI,

120 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

TEMYKITE!

Uzdejau Krautuvę Apsiavimu (Shoe Store)

Visokiam pasirinkime ir prekės. Atsilankykite ir persiludykite apie daugumą ir geruą tavorų.

L. Buczinskas,

213 Grand St., Brooklyn, N. Y.

JEIGU ESI SUŽEISTAS

Dirbdamas fabrike, keliaujant ar dirbant ant geležinkelių arba kasyklose (mainose), tai dasižinoki pas mane, nes per mane daugelis žmonių gavo atlygint už jų sužeidimus (koliestvas) nuo vieno šimto iki penkiolikos tukstančių dolerių. Klausdamas pas mane rodos per laišką apie savo sužeidimą (koliestvą) pirmiau aprašyk, kaip nelaimė patiko, per kokią priežastį (pričinį), kelintuose metuose, mėnesije ir diena ir idėk už du centu stampą dėl atsakymo, o gausi rodą, kuri Tau bus naudinga. Aš šimtams žmonių pagelbėjau sužeidimų reikalauose, pagelbėsiu ir Tau. Jeigu esi sužeistas, tai kuoveikiau duokite man žinia; nesiduokite kompanijai apgaut.

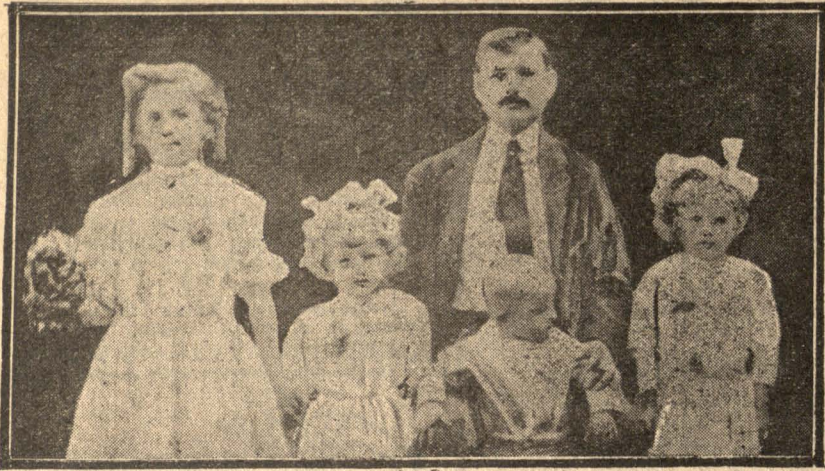
ADRESAS:

JOHN W. SAUKAITIS

87 Nassau st.,

New York.

TEL. 8357 CORTLAND.

SKAITYKITE TEISYBE.

Malonnis pone gydytojan: Šiuomi Jams apreiškiu kad is malones pono Dievo, jau daugiau nesergu...

Tokie tai padekavoniu laiskai daugiau ateina Collinso Medikal Institutui. Kreipkites i ta Istituta gydytis, o zinosi, kad i ju rankas atsidadavai...

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE 140 WEST 34th STREET, NEW YORK.

P. V. ROVNIANEK & CO. Seniausias Lenkiskai-Slavisiskas BANKINIS NAMAS. Uzdetas prieš 21 metus. KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.

Iszgydytas ISZ 10 METINES RUPTUROS. John J. Evans, is Wapwallopen, sunkiai dirbantis kalvis parako fabrike, apsak...

Dr. O'Malley 158 So. Washington st. Wilkes-Barre, Pa. Cia rasoma ir kalbama Lietuviškai ir Lenkiskai.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS - pas PETRA A. DRUGELI. Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas...

GERIAUSIA UZEIGA LIETUVIAMS - pas - JonaKulboka. SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI...

Lietuviškas Graborius, Fr. Kavaliauskas, Karietos Laidotuvems, Veseiloms ir Krikstytims.

P. V. Obiecinas & Co. Cor. 12-th and Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Parduodu laivakortes ant visokių linijų ir slunčiu pinigų į visas dalis svieto. Daviernaista (pavedimus rastų) atliekami reikalai su Masekijos valdžia...

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIŲ ABROŽŲ. Darba atlieku puikiai už priemamą prekę.

G. BENSON, 328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y. (tarpe So. 2-nd ir 3-rd st. du blokai nuo Grand st.)

LIETUVIŲ DAKTARAS. ZINOMAS. Daktaras draugysčių: Šv. Jurgio, D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo. OFISO VALANDOS: TELEPHONE: 8-10 A.M. 1950

PUIKUS HOTELIS! KAZ. MILISAUSKO. Geriansia uzeiga lietuviams. Salė Mitingams ir Susirinkimams. Priek tam laikui kraujuyste. Stehuotus siutus dirbu pagal naujausia mađa, už priemamą prekę.

Lietuviškas Dzegornikas. Sziuomi užsiimu jau 20 metų. Užlaikau visokios rusies laikrodžius, elementus, pastatomus ir kisonianus vyriausio mokytoja, auksinius ir sidabrinus raudonius, violetus žiedus, auksines, auksinius ir bronzinius raudonius, violetus žiedus, auksines, auksinius ir bronzinius raudonius, violetus žiedus...

PRETELIAI LIETUVIAI. 12 dideliu ir 12 mažu. Rinkiti laibeliu, už 25 gamisti dovana bontka degtines. H. B. ROSENBERG, BROOKLYN, N. Y.

SKAITYK O ZINOSI VISKA. Jagu neturi mano kataloga rasyk šien dien o apturesi geresiu armoniku, skripku klarnetu, trybu, koncertiniu ir daugybe kitokiu muzikalisku instrumentu...

Dr. Albertas Kauffman. Gydytojas is seno krajaus. Specijalistas nuo visokiu ligu. Gydo net labiausiai užsienėjusius vyrų, moterų ir kudikių ligas.

Lietuviškas Ziegormeistras. Sziuomi užsiimu jau 18 metų. Prancuz visiems lietuviams, kad gaudu didelę laisvąve visokiu daktarais ir gydytojais. Gydytojas is seno krajaus. Specijalistas nuo visokiu ligu.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Advokatas ir Notary Public. Ofisas: 8 N. Main st., Wilkes-Barre Pa., kasdien. 138 S. Washington Ave. Seranton, Pa.

Skaitykite ir temykite! Vienas zodis protingam geriaus kaip dešimt žodziu neprotingam. Laikykitės seno aptiekoriaus, senai žinomo visiems po šiokiu adresu: H. A. Medoff, 151 Metropolitan Avenue, BROOKLYN, N. Y.

PLYMOUTH NATIONAL BANK, East Main st., Plymouth, Pa. KAPITALAS.....100.000 PERVERSIS.....60.000

Antanas Staszauskas. Laikau puikioje vietoje Salina, užlaikau skaniausius gerimus ir kvepiantis cigaras. Lietuvi nepamirskite atsilankyti pas savo vietauti. No 2Cor.Nesbitt ir B EAST PLYMOUTH PA.

Jonas S. Lopatto, Atoracy and Counselor-at-Law (Lietuvys advokatas pabalges Pennsilvanijos Universiteta), užsima varymu provų visuose teismuose. Offisas rumose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE PA.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milisausko. Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Lietuviai vietiniai ir atvažavę iš kitur, nepamirskite šios puikios vietos. 16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa. Priešai Central Dypą

CHAS. ADAMS. Laikau agentura, parduodu šifkortes ant geriausiu liniju ir geriausiu laivų ir siunčiu pinigų į visas vietas dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursa. Prieg tam laikau HOTELI. Chas. Adams, George ave & Ash st., Parsons, Pa.

LIETUVIŠKA KARČIAMA A. ADŽGAUCKO, palei lietuvišką bažnyčią, Plymouth, Penn'a. Skanus alus, puikiausia arielka, visokis vynas, porteris, elius ir kvepianti cigarai. Atsilankykit pas seną biznierių ir visiems pažįstamą A. Adžgaucką.

Naujausiai ištirti vaistai. Plaukų sulakymui ir atauginimui, nuo papucekų epuogų, niešulio, egzemos, keleto pavaldų gyduolis ir gydymo budal. Geriausiu gyduolis nuo prakaitavimo ir smirdėjimo kojų, atleidimui pailiosiu kojų, ka Vokietijos armijoje kareiviams vartojta pagal formulą. Prof. Brundzos Gyduolis yra svarantuos Vaistų ir Maisto tiesų chemijos biure Washingtone, per patį šiuo vaistų išradžiu šis pagerinimu ir dadelimu substanciju visiskai neuzkenkianciu sviekatai ir sistemai; jokio negali buti pavojaus, tas uzvirtinta mųs priestiga ir ezios ezaltes istatymais. Taipgi lezysime piazias informacijas, kaip sustabdyti silnikima plaukyti ir atauginti izpilknos galvos, kaip izsilydyti ir iznaktinti pleiskanas, papucekus, de-derives, niežuli, egzema ir kitas odos-skuros ligas, ant kurių mes esame specijalistais su savo gyduolėmis. Bus izslysta jums izsalsaknimalai ir darodymai, kaip ezimtal tukstanociu izsilydyde. Aprasyk istoriju savo ligos, o gausi visokias rotas dykai. Boto szias informacijas ir taip kiekvienam reikalingos, todėl linestina, kad jos rasitisi koźname name, apsaugotu žmones nuo apgaviku ir suzedytu szimtus doleriu.

JOS. ANDRIUSZIS Sinclair House, Didžiausias ir puikiausias saliu-nas, geriausia uzeiga lietuviams 85 N. Main St. PITTSTON, PA.

W. SŁOMINSKA, 679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL. Mano Dirbtuve tapo Apdovanoia DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszko Parodos uz rupestingą, teisingą ir artistiską izdirbima. KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ ir tt. Turiu už garbę apfrosuoti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus auksociaus pamintus daigtus Pigiausei, Teicingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiindama izdirbimais įgijau geriausę praktiky ir dėl to galu viskę padirbt pigiau ir geriau ne gu kiti fabrika. Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

ZMIJEJCZNIK RATTLESHAKE LINIMENT. Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skandėjimų, KAULŲ, PERBALIMO, REUMATIZMO, STREŅŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįieškok rodos pas kokius nemokitus zydelius ar kryziokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vietauti, reikalaudamas tikrų gryų ir gydančių vaistų — pas ALBERTA G. GROBLEVSKI, Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolu“, o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento. Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikdai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudikių, vyrų ir moterų. „Lenkiškai—Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydomo ir gilioje slaptose užlaikome, kaip kunigas išpažinti. Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprasyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiskui, o niekuomet to nesigailėsi. Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

Nik. P. Zelwis LIETUVISKAS GRABORIUS. Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseiloms ir krikstytynoms. Ofisas ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikala.

HOTELIS VIN. DAJNIO. 12 W. Main st. Plymouth, Pa. Užlaiko visokios artelkos, vynu, skanaus alusio, portvino ir kvepianti cigarai. Salė del draugysčių ir šelp susistalimui. Reikale kreipkites pas savo tautietį VINO DAJNĮ.